

III RIIGIKOGU

3. istungjärk. **Protokoll nr. 51 (17).**

1927. a.

III Riigikogu koosolek 8. märtsil 1927. a.
kell 17.

Kokku on tulnud 89 Riigikogu liiget.

Valitsuse looshis: Riigivanem **J. Teemant**, rahaminister **L. Sepp**, sõjaminister **N. Reek**, välisminister **F. Akel**, siseminister **J. Hünerson**, kohtuminister **O. Tief**, teedeminister **A. Kerem**, kaubandus-tööstusminister **K. Kornel**, töö-hoolekandeminister **J. Masing**.

Päevakord:

1. Riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seadus — III lugemisel.
2. Firmade seadus — III lugemisel.
3. Äride registreerimise seadus — III lugemisel.
4. Riigivaranduste kinnitamise seadus igasuguste kahjude vastu — II lugemisel.
5. Riigiasutustes eraisikutele ja -asutustele maaplaanide, hindamise- ja piiridokumentide valmistamise ja õigekstunnustamise seadus — üldkomisjoni ettepanek.
6. Kohtupristavite taksi seadus — üldkomisjoni ettepanek.
7. Kogukonna-, asutuste- ja erarendimaade korraldamise seaduse muutmise seadus — I lugemisel.
8. Põllumajapidamiste metsaga varustamise seadus — I lugemisel.
9. Üüriseaduse muutmise ja osalise kaotamise seadus — üüriseaduse komisjoni ettepanek.
10. Palgaalammäära seadus — sotsiaalkomisjoni ettepanek.
11. Uute linnade tuluallikate suurendamise ajutine seadus — omavalitsuse komisjoni ettepanek.
12. Eluaseme seadus — maakomisjoni ettepanek.
13. Riigi majapidamise aruande komisjoni esitis riigikontrolöri aruande kohta o.-ü. „Revalise“ asjus.
14. Riigikogu valimise, rahvahääletamise ja rahvaalgatamise seaduse muutmise seadus — rahaasjanduse komisjoni ettepanek.

Koosolekut juhatab esimees **K. Einbund**.

Sekretäri kohal sekretär **M. Juhkam**, vahepeal abisekretär **J. Piiskar**.

Koosolek algab kell 17.15 min.

1. Päevakorra Juhataja **K. Ein-**
täiendamine. **bund:** Avan Riigikogu
koosoleku. Päevakord on

juhatuse poolt määratud ja sellest Riigikogu liikmetele ning Vabariigi Valitsusele teatatud.

Päevakorra kohta on rkl. M. Martinson'ilt ettepanek — võtta esimeseks päevakorrapunktiks komisjonide täiendavad valimised. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud.

Enne päevakorrale asumist on sõna sekretäril teadaande korras.

2. Teadaand- Sekretär **M. Juhkam:**
mine komis- Juhatus poolt on antud
joni antud sea- Riigivanema, ministrite ja
duseelnõu kohta. riigikontrolöri tasude sea-
dus rahaasjanduse komis-
joni.

3. Komisjonide Juhataja **K. Ein-**
täiendavad va- **bund:** Põllumeeste kogude
limised. Riigikogu rühma nimel on
rkl. Martinson'ilt ettepa-

nek, rkl. Hünerson'iasemele valida: eelarvekomisjoni rkl. Arras, redaktsiooni komisjoni rkl. Tupits, hariduskomisjoni rkl. Laarman; sama rühma nimel on rkl. M. Martinson'ilt ettepanek, valida omavalitsuse komisjoni Riigikogust lahkunud Kohvri asemele rkl. Pukk. Kavatsen kõik ettepanekud komisjonide täiendavate valimiste kohta korraga hääletada. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on nimetatud Riigikogu liikmed valitud vastavatesse komisjonidesse.

4. Riigiasu- Riigiasutuste koosseisude
tuste koosseisu- ja riigiteenijate palkade
de ja riigiteeni- seaduse komisjoni aruandja
jate palkade rkl. Holberg'i puudumise
seadus — III lu- pärast täidab aruandja ko-
gemisel. huseid kaasaruandja rkl.
Laur.

Aruandja **A. Laur** kannab ette ja eraldi hääletamisel võetakse vastu nähtava enamusega seaduseelnõu pealkiri, §§ 1—2 ja § 3. osa — Riigikogu kantselei. Riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seadus.

§ 1. Palkade suhtes jagunevad riigiteenijad:
a) määralisteks, kes on teenistusse võetud selle seaduse § 3. ettenähtud teenistuskohadele; ja

b) ülemääralisteks, kes on teenistusse määratud riigi-keskasutuste juhatajate (Riigikogu esimees, Riigivanem, ministrid, riigikontrolör ja riigisekretär) poolt kinnitatud teenistuskohdadele (§ 4).

Ülemääralsed riigiteenijad loetakse vabateenijateks.

§ 2. Määraliste riigiteenijate kuupalgad, kelle alaline teenistuskohd on vabariigi piirides, on järgmised:

a) kohtunikkudel.

1. aste . . .	44.000	marka,
2. „ . . .	41.000	„
3. „ . . .	39.000	„
4. „ . . .	37.000	„
5. „ . . .	35.000	„
6. „ . . .	33.000	„
7. „ . . .	31.000	„
8. „ . . .	29.000	„
9. „ . . .	28.000	„
10. „ . . .	27.000	„
11. „ . . .	26.000	„
12. „ . . .	22.000	„

b) muil riigiteenijail.

I aste . . .	35.000	marka.
II „ . . .	32.000	„
III „ . . .	30.000	„
IV „ . . .	28.000	„
V „ . . .	26.000	„
VI „ . . .	24.000	„
VII „ . . .	22.000	„
VIII „ . . .	20.000	„
IX „ . . .	18.500	„
X „ . . .	17.000	„
XI „ . . .	15.500	„
XII „ . . .	14.000	„
XIII „ . . .	13.000	„
XIV „ . . .	12.000	„
XV „ . . .	11.000	„
XVI „ . . .	10.000	„
XVII „ . . .	9.000	„
XVIII „ . . .	8.000	„
XIX „ . . .	7.500	„
XX „ . . .	7.000	„
XXI „ . . .	6.500	„
XXII „ . . .	6.000	„

§ 3. Riigiasutuste koosseisud, kus riigiteenijad riigiteenistuse seaduse § 1. põhjal („R. T.“ nr. 149—1924 .a.) on liigitatud ametnikkudeks, mis märgitud vastavalt tähega „a“, ja vabateenijateks, mis märgitud vastavalt tähega „v“, määratakse ühes vastavate kuupalkadega kindlaks järgmiselt:

Riigikogu kantselei.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Asjadevalitseja	a	1	35.000.—
Kantselei juhataja	a	1	22.000.—
Pearaamatupidaja	a	1	18.500.—
Komisjoni asjaajaja	a	2	17.000.—
Protokollide korraldaja	a	1	14.000.—
Kantselei asjaajaja	a	1	12.000.—
Laekahoidja-arveametnik	a	1	12.000.—
Asjaajaja	a	1	10.000.—
Käsitlusametnik	a	1	10.000.—
Registraator-arhivaar	a	1	8.000.—
Registraator	a	1	7.500.—
Korrektor	v	1	12.000.—
Korrektori abi	v	1	8.000.—
Kiirkirjutaja	v	2	10.000.—
Kiirkirjutaja	v	2	8.000.—
Kiirkirjutaja	v	5	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—
Kokku Riigikogu kantselei		25	

Aruandja A. Laur (loeb):

Riigivanem ja riigikantselei.

A. Riigivanem.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Riigivanema adjutant	a	1	18.500.—

B. Riigikantselei.

Riigisekretär	a	1	35.000.—
Riigisekretäri abi (ühtlasi riigiraamatukogu ja riigi-arhiivi direktor)	a	1	30.000.—
Pearaamatupidaja	a	1	18.500.—
Vanem asjaajaja	a	1	11.000.—
Asjaajaja	a	1	11.000.—
Raamatupidaja	a	1	11.000.—
Registraator	a	1	8.000.—
Noorem asjaajaja	a	1	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

C. Riigiraamatukogu.

Raamatukogu ametnik	a	3	7.000.—
---------------------	---	---	---------

D. Riigiarhiiv.

Abidirektor	a	1	20.000.—
Arhivaar	a	1	12.000.—
Arhiiviametnik	a	2	7.000.—

E. Riigi statistika keskbüroo.

1. Juhatus ja kantselei.

Direktor	a	1	30.000.—
Statistik-redaktor	a	1	24.000.—
Graafik	v	1	18.500.—
Sekretär	a	1	14.000.—
Korrektor	v	1	12.000.—

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Arhivaar	a	1	9.000.—
Ekspediitor	a	1	7.000.—
Registraator	a	1	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

2. Üldosakond.

Osakonna juhataja	a	1	18.500.—
Statistik-arst	a	1	15.500.—
Vanem statistik	a	2	12.000.—
Statistik	a	2	8.000.—
Statistik-arveametnik	a	6	7.000.—

3. Majandusosakond.

Osakonna juhataja	a	1	18.500.—
Statistik-majandusteadlane	a	1	15.500.—
Vanem statistik	a	2	12.000.—
Statistik	a	2	8.000.—
Statistik-arveametnik	a	7	7.000.—

4. Põllumajandusosakond.

Osakonna juhataja	a	1	18.500.—
Statistik-agronoom	a	2	15.500.—
Statistik	a	3	8.000.—
Statistik-arveametnik	a	2	7.000.—

Kokku Riigivanem ja riigikantselei 59

T. Kalbus (töer): Austatud Riigikogu liikmed! Ma teeksin statistika keskbüroo koosseisude kohta ettepanekud. Ühtlasi jaotan ma need ettepanekud kahte kategooriasse, nimelt juhtivatele jõududele eraldi ettepanek, see on direktorile, üldosakonna juhatajale, majandusosakonna juhatajale ja põllumajandusosakonna juhatajale 18.500 mk. asemele 20.000 mk. Seda ettepanekut, mis komisjoni poolt vastu võeti, toetas Vabariigi Valitsus ja võttis selle vastu, aga härra Laur'i ettepanekul eelmise Riigikogu koosoleku ajal lükkas Riigikogu enamus selle ettepaneku tagasi, mille Vabariigi Valitsus oli omaks tunnistanud. Sellepärast kordaksin seda ettepanekut veel kord ja palun seda vastu võtta.

Teine ettepanek käib vanemate statistikute ja statistikute kohta. Ma kõnelesin juba eelmisel Riigikogu koosolekul, et statistika keskbüroo koosseis on 71 pealt 42 peale kokku tõmmatud Vabariigi Valitsuse poolt, see on umbes 40,8 protsenti ametnikke vähendatud, ja see vähendamine, mis Vabariigi Valitsus tegi, teeb välja umbes 1½ miljonit marka. Kui see ettepanek vastu võetakse, mida ühtlasi Vabariigi Valitsus toetas, siis kogu aastane summa teeb välja 384.000 marka, nii et 1.110.000 marka on statistika keskbüroos kokkuhoidu tehtud vähendamise läbi.

Teiseks tahaksin tähelepanu juhtida selle peale, et statistikud ja vanemad statistikud, kelle seisukorra parandamist komisjon tarvilikuks pidanud, on ju inimesed, kes teaduslikku tööd teevad, inimesed, kes vilunud ja kõigis neis küsimustes kodus on, mida meie, Riigikogu liikmed, oleme võinud konstateerida, sellepärast et Riigikogu liikmetele jagatakse statistikabüroo kuukirja jne. Teie näete, et kõik, kes seal kirjutavad, on vanemad statistikud, kelle palka tõepoolest tõstma peab. Seal on perekonnainimesi, palgad on väikesed — 12.000 mk. kuus. Ei saa haritud inimene suure pere juures sellega ära elada. Komisjoni ettepanek on — tõsta nende palku — vanematele 12.000 mk. pealt 14.000 mk. peale ja noorematele 8.000 mk. pealt 9.000 mk. peale. Ma arvan, et see ettepanek ei ole liialdatud ja võiks vastuvõtmist leida.

Tuletan meelde Riigikogu liikmetele, et eelmisel koosolekul teatas rahaminister, et 475 miljonit, mis reserveeritud ametnikkude palkade tõstmiseks, läheb tagasi nende ametnikkude peale, kes koosseisus ette nähtud. Ning umbes 8 miljoni marga ümber pidi üle jääma. Kui härra rahaministril niipalju miljonid on olemas, siis ei ole 384.000 mk. niisugune summa, mis riigi eelarve uperkuuti lööb. Sellepärast loodan, et Riigikogu liikmed selle seisukohaga lepivad ja neid väikseid ettepanekuid toetavad.

Juhataja K. Einbund: Rkl. Kalbus'elt on 2 ettepanekut: üks, mis käib statistika keskbüroo kohta, ja teine ettepanek puudutab statistika keskbüroo juhatust ja kantseleid, üldosakonda, majandusosakonda ja põllumajandusosakonda. Rkl. Kalbus'e teine ettepanek on kooskõlas teisel lugemisel tehtud parandus-ettepanekuga. Esimene ettepanek ei ole aga kooskõlas II lugemisel tehtud ettepanekuga, nii et seda hääletamisele ei saa panna.

T. Kalbus (töer): Kodukorra järgi tehakse ettepanekud nendes piirides, mis eelmisel koosolekul on olnud. Eelmisel koosolekul tegi rkl. Laur ettepaneku, vähendada palku statistika keskbüroo juhatajal ja igal abil, ja see ettepanek võeti vastu. Mina kordan seda ettepanekut, aga vastupidi, et uuesti võtta restaureerimisele need palgad, mis komisjon vastu võttis. Sellepärast arvan, et see ettepanek on kooskõlas ja ei ole vormilist takistust selle vastuvõtmiseks.

Juhataja K. Einbund: Rkl. Kalbus tegi oma ettepanekus paranduse, nimelt maha tõmmates — direktor 28.000 mk. asemel

30.000 mk. Hääletamisele tuleb rkl. Kalbus'e ettepanek — üldosakonna juhatajale 18.500.— asemele 20.000.—, majandusosakonna juhatajale 18.500.— asemele 20.000.—, põllumajandusosakonna juhatajale 18.500.— asemele 20.000.— (Hääletatakse.) Poolt on 30 häält, vastu 30 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud. (Hüüded: Sedelitega!) Nõutakse sedelitega hääletamist. (Hääletatakse.) Poolt on 29 häält, vastu 38 häält, erapooletuid 3 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud. Hääletamisele tuleb rkl. Kalbus'e teine ettepanek. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud.

Panen hääletamisele § 3. osa — Riigivanem ja riigikantsleil. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 3. osa — Riigivanem ja riigikantsleil — vastu võetud.

Aruandja **A. Laur** (loeb):

Riigikontroll.

A. Keskasutus.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Peasekretär (ühtlasi kontrollnõukogu asjadevalitseja)	a	1	28.000.—
Sekretär	a	1	17.000.—
Arhivaar	a	1	13.000.—
Raamatupidaja	a	1	13.000.—
Registraator	a	2	7.500.—
Vanem kantsleiametnik	v	4	6.500.—

B. Rahandusosakond.

Peakontrollör	a	1	32.000.—
Jaoskonna juhataja (ühtlasi peakontrollöri asetäitja)	a	1	28.000.—
Panga revident	a	1	28.000.—
Jaoskonna juhataja	a	1	24.000.—
Vanem revident	a	6	20.000.—
Vanema revidendi abi	a	6	17.000.—
Revident	a	6	15.500.—
Kontrollametnik II järgu	a	1	11.000.—
Sekretär	a	1	13.000.—

C. Tsiviilosakond.

Peakontrollör	a	1	32.000.—
Jaoskonna juhataja (ühtlasi peakontrollöri asetäitja)	a	1	28.000.—
Jaoskonna juhataja	a	3	24.000.—
Vanem revident	a	8	20.000.—
Vanema revidendi abi	a	8	17.000.—
Revident	a	10	15.500.—
Sekretär	a	1	13.000.—

D. Teedeosakond.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Peakontrollör	a	1	32.000.—
Jaoskonna juhataja (ühtlasi peakontrollöri asetäitja)	a	1	28.000.—
Jaoskonna juhataja	a	2	24.000.—
Vanem revident	a	6	20.000.—
Vanema revidendi abi	a	9	17.000.—
Revident	a	9	15.500.—
Sekretär	a	1	13.000.—
Kontrollametnik I j.	a	2	13.000.—
Kontrollametnik II j.	a	1	11.000.—

E. Kaitsevæeosakond.

Peakontrollör	a	1	32.000.—
Jaoskonna juhataja (ühtlasi peakontrollöri asetäitja)	a	1	28.000.—
Jaoskonna juhataja	a	1	24.000.—
Vanem revident	a	6	20.000.—
Vanema revidendi abi	a	4	17.000.—
Revident	a	6	15.500.—
Sekretär	a	1	13.000.—
Kontrollametnik I j.	a	2	13.000.—
Kontrollametnik II j.	a	2	11.000.—

Kokku riigikontroll 122

T. Kalbus (töer): Austatud Riigikogu liikmed! Nagu näha on koalitsiooni-rühmad asunud kindlale seisukohale, mitte ühtki ettepanekut, mis palkade suurendamise kohta käib, läbi lasta minna, mille vastu valitsus asunud. Veel rohkem, see ettepanek, mida Vabariigi Valitsus toetas, nimelt statistika keskbüroo juhataja palga suhtes, kukutati koalitsiooni poolt läbi. Sellepärast ei mõtle meie tulevikus ettepanekuid teha, sest see on asjata, välja arvatud üks ettepanek, mis käib maamõõtjate kohta ja mis rahaministeeriumi koosseisus ette nähtud.

Juhataja **K. Einbund**: Panen hääletamisele § 3. osa — riigikontroll. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 3. osa — riigikontroll — vastu võetud.

Aruandja **A. Laur** (loeb):

Rahaministeerium.

A. Keskasutus.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Ministri abi (ühtlasi tolli ja piirivalve peavalitsuse peadirektor)	a	1	35.000.—
Nõunik	a	1	26.000.—
Käskudetäitja ametnik	a	1	14.000.—

B. Riigikassa.

1. Juhatus.

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Peadirektor	a	1	32.000.—
Kinnitusinspektor (ühtlasi nõunik)	a	1	24.000.—

Rahaministeeriumi ja riigikassa ühine sekretariaat.

Peasekretär	a	1	26.000.—
Asjaajaja	a	2	11.000.—
Registraator	a	2	7.500.—
Arveametnik	v	2	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—

2. Rahandusdireksioon.

Direktor (ühtlasi peadirektori asetäitja)	a	1	28.000.—
---	---	---	----------

a) Eelarve-osakond.

Osakonna juhataja	a	1	22.000.—
Vanem raamatupidaja (ühtlasi osakonna juhataja asetäitja)	a	1	17.000.—
Asjaajaja	a	2	11.000.—

b) Krediid-osakond.

Osakonna juhataja	a	1	22.000.—
Vanem raamatupidaja (ühtlasi osakonna juhataja asetäitja)	a	1	17.000.—
Asjaajaja	a	4	11.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
Arveametnik	v	1	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—

3. Riigi arveasjanduse direksioon.

Direktor	a	1	28.000.—
----------	---	---	----------

a) Keskarvepidamise osakond.

Osakonna juhataja	a	1	22.000.—
Pearaamatupidaja (ühtlasi osakonna juhataja asetäitja)	a	1	18.500.—
Vanem raamatupidaja	a	1	17.000.—
Raamatupidaja	a	5	13.000.—
Raamatupidaja	a	2	10.000.—
Vanem arveametnik	a	2	7.500.—
Arveametnik	v	1	7.000.—

b) Kulude kontrollosakond.

Osakonna juhataja	a	1	22.000.—
Vanem raamatupidaja (ühtlasi osakonna juhataja asetäitja)	a	1	17.000.—

Ametinimetused.

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Raamatupidaja	a	3	13.000.—
Raamatupidaja	a	1	10.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
Arveametnik	v	2	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

c) Tulude kontrollosakond.

Osakonna juhataja	a	1	22.000.—
Vanem raamatupidaja (ühtlasi osakonna juhataja asetäitja)	a	1	17.000.—
Raamatupidaja	a	2	10.000.—
Vanem arveametnik	a	3	7.500.—
Arveametnik	v	1	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

C. Otsekoheste maksude peavalitsus.

1. Juhatus.

Peadirektor	a	1	32.000.—
Direktor ärimaksu ja kinnisvara maksu alal	a	1	26.000.—
Direktor tulumaksu alal	a	1	26.000.—
Direktor tempelmaksu ja teiste otsekoheste maksude alal	a	1	26.000.—
Jaoskonna juhataja I j.	a	4	18.500.—
Jaoskonna juhataja II j.	a	2	17.000.—
Sekretär	a	1	13.000.—
Raamatupidaja	a	1	12.000.—
Asjaajaja	a	8	11.000.—
Arveametnik	v	1	7.500.—
Registraator	a	2	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—
Kantseleiametnik	v	11	6.000.—

2. Riigi kinnisvarade maksuamet.

Juhataja	a	1	22.000.—
Juhataja abi	a	1	17.000.—
Sekretär	a	1	10.000.—
Vanem hindaja	a	1	11.000.—
Noorem hindaja	a	1	10.000.—
Arhivaar	a	1	9.000.—
Arveametnik	v	1	7.500.—
Arveametnik	v	1	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Kantseleiametnik	v	6	6.000.—

3. Iseäralise tulu- ja ärimaksu komitee.

Juhataja	a	1	22.000.—
Juhataja abi	a	1	17.000.—
Sekretär	a	1	10.000.—
Kantseleiametnik	v	3	6.000.—

4. Maksuametid.

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Vanem maksuinspektor	a	14	22.000.—
Noorem maksuinspektor	a	10	20.000.—
Vanem maksuinspektori abi	a	7	17.000.—
Noorem maksuinspektori abi	a	8	15.500.—
Sekretär	a	8	10.000.—
Sekretär	a	16	9.000.—
Käsituseametnik	v	2	8.000.—
Kantseleiametnik	v	88	6.000.—

D. Aktsiisi peavalitsus.

1. Juhatus.

Peadirektor	a	1	32.000.—
Direktor	a	1	26.000.—
Vanem revident	a	1	22.000.—
Revident	a	2	20.000.—
Monopoli jaoskonna juhataja	a	1	22.000.—
Pearaamatupidaja	a	1	18.500.—
Kohtu asjadeajaja	a	1	18.500.—
Sekretär	a	1	13.000.—
Tehnika töökoja juhataja	a	1	14.000.—
Raamatupidaja	a	1	12.000.—
Monopoli jaoskonna asjaajaja	a	1	11.000.—
Asjaajaja	a	1	11.000.—
Raamatupidaja	a	3	10.000.—
Vanem arveametnik	a	2	7.500.—
Arveametnik	v	3	7.000.—
Registraator	a	1	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	4	6.500.—
Kantseleiametnik	v	12	6.000.—

2. Aktsiisi ringkonnad.

Ringkonna juhataja	a	2	22.000.—
Ringkonna juhataja	a	3	20.000.—
Jaoskonna juhataja	a	34	13.000.—
Vanem kontrolör	a	30	11.000.—
Asjaajaja	a	5	10.000.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—
Noorem kontrolör	a	30	9.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	4	6.500.—
Kantseleiametnik	v	11	6.000.—

3. Riigi viinalaad.

Laotulem (viina kesktööstuse juhataja)	a	1	15.500.—
Laotulem (Tartus)	a	1	13.000.—
Laotulem	a	1	11.000.—
Laotulem	a	1	8.000.—
Laotulema abi	a	1	10.000.—
Laotulema abi	a	2	8.000.—
Raamatupidaja	a	2	10.000.—
Vanem arveametnik	a	2	7.500.—
Arveametnik	v	4	7.000.—
Kassahoidja	a	2	9.000.—
Ekspediitor	a	1	7.500.—

Ametinimetused.

Liik. Arv. Kuupalk.

Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—
Kantseleiametnik	v	4	6.000.—
Viinameister	v	2	7.000.—
Aidamees	v	5	6.500.—

E. Tolli ja piirivalve peavalitsus.

1. Juhatus.

Peadirektor (kohuseid täidab rahaministri abi)

2. Tollivalitsus.

a) Juhatus ja kantselei.

Tollidirektor	a	1	32.000.—
Tollikontrolör	a	1	20.000.—
Sekretär	a	1	13.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

B) Tolliametid.

Tollitulem	a	1	26.000.—
Tollitulem	a	1	18.500.—
Tollitulem	a	2	17.000.—
Tollitulem	a	3	14.000.—
Tollitulem	a	2	13.000.—
Tollitulema abi	a	3	20.000.—
Tollitulema abi	a	1	9.000.—
Pearaamatupidaja (ühtlasi tollivalitsuse pearaamatupidaja)	a	1	18.500.—
Asjaajaja salakauba alal	a	1	18.500.—
Asjaajaja vanem abi salakauba alal	a	1	12.000.—
Asjaajaja noorem abi salakauba alal	a	1	7.500.—
Asjaajaja majanduse alal	a	1	12.000.—
Vanem revident	a	6	20.000.—
Revident	a	7	17.000.—
Noorem revident	a	7	13.000.—
Tolliameti kandidaat	v	5	8.000.—
Vanem raamatupidaja	a	1	15.500.—
Raamatupidaja	a	3	10.000.—
Raamatupidaja (ühtlasi dokumentide kontrolör)	a	1	9.000.—
Raamatupidaja	a	1	9.000.—
Raamatupidaja-sekretär (ühtlasi dokumentide kontrolör)	a	1	9.000.—
Sekretär	a	1	13.000.—
Sekretär	a	2	7.500.—
Sekretäri abi	a	1	10.000.—
Asjaajaja	a	1	11.000.—
Asjaajaja	a	1	10.000.—
Asjaajaja	a	1	7.500.—
Laevade ja ladude ülevaataja	a	1	15.500.—
Laevade ja ladude ülevaataja	a	3	7.500.—

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Laevade ja ladude ülevaataja	a	2	7.000.—	Joonestaja (vanem)	v	1	8.000.—
Laevade ja ladude ülevaataja vanem abi	a	3	12.000.—	Joonestaja	v	10	7.500.—
Laevade ja ladude ülevaataja abi	a	17	10.000.—	Joonestaja	v	2	7.000.—
Laevade ja ladude ülevaataja abi	a	1	7.000.—	Kokku rahaministeerium		936	
Kassahoidja	a	1	11.000.—				
Kassahoidja (ühtlasi dokumentide kontrolör)	a	1	7.000.—				
Kassahoidja vanem abi	a	1	9.000.—				
Kassahoidja noorem abi	a	1	8.000.—				
Vanem tolliarvestaja	a	1	11.000.—				
Tolliarvestaja	a	7	10.000.—				
Dokumentide kontrolör	a	1	10.000.—				
Dokumentide kontrolöri abi	a	2	8.000.—				
Noorem raamatupidaja	a	2	8.000.—				
Arveametnik	v	6	7.000.—				
Registraator	a	1	7.000.—				
Vanem kantseleiametnik	v	17	6.500.—				
Kantseleiametnik	v	20	6.000.—				
Vanem valvur	v	50	6.500.—				
Valvur	v	181	6.000.—				

3. Piirivalve valitsus.

(Kooseisu kinnitab Vabariigi Valitsus).

F. Kinnisvarade hindamise amet.

1. Juhatus ja kantselei.

Direktor	a	1	30.000.—
Sekretär	a	1	13.000.—
Asjaajaja	a	1	11.000.—
Raamatupidaja	a	1	11.000.—
Arhivaar	a	1	10.000.—
Arveametnik	v	2	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—

2. Hindamise osakond.

Juhataja	a	1	22.000.—
Maakonna vanem hindaja kontrolör	a	7	17.000.—
Vanem maa, metsa ja hoonete hindaja	a	20	13.000.—
Maa, metsa ja hoonete hindaja	a	20	12.000.—
Noorem maa, metsa ja hoonete hindaja	a	4	10.000.—

3. Maamõõdu osakond.

Juhataja	a	1	22.000.—
Maamõõdu kontrolör	a	3	14.000.—
Vanem maamõõtja	a	8	12.000.—
Maamõõtja	a	6	11.000.—
Noorem maamõõtja	a	1	10.000.—

Chr. Kaarna (töer): Austatud Riigikogu liikmed! Riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seaduse maksamahakkamisega hakkab maksma ka riigiteenistuse seadus, mis Riigikogu poolt detsembrikuul 1924. aastal vastu võeti ja sama aasta „Riigi Teatajas“ nr. 149 välja kuulutati. Selle seaduse § 23 ütleb järgmist: „Riigiteenijatele ja nende perekonnaliikmetele kindlustatakse arstiabi ja pension sellekohaste eriseaduste alusel.“ Täheandab, kui koosseisude seadus vastu võetakse ja ühes sellega maksma hakkab riigiteenistuse seadus, siis võib riigiametnik ning -teenija arstiabi saada ainult sel juhtumisel, kui selle kohta vastav eriseadus välja antakse. Samuti on teada, et riigiametnikud ja -teenijad saavad seni arstiabi ja muud toetust Vabariigi Valitsuse poolt ajutise valitsemise korras maksmapandud erimääruste ja -normide alusel. Kas see küllalt seaduslik oli ja on, selle üle on vaieldud. Oli ja on arvamisi kuulda, et see kord seaduslik ei ole. Kuid Riigikogu teadis seda, ja igal aastal eelarvete vastuvõtmise juures, kui selle küsimuse juures peatuti, tähendati, et Riigikogu sellega, kui ta eelarvesse vastavad summad ametnikkudele arstiabi andmiseks üles jättis, valitsuse tegevuse selles asjas heaks on kiitnud. Täheandab, see sündis Riigikogu teadmisel ja võib olla ka Riigikogu tahtmisel. Ühtlasi rõhutati aga juba siis, et kui riigiteenistuse seadus jõusse astub, siis erimäärused maksvuse kaotavad. Nüüd, kui seadus ütleb, et arstiabi võidakse anda ainult vastava eriseaduse alusel, samuti kui pensioni, tekib küsimus, kuidas mõtleb rahaminister arstiabi andmist riigiteenijatele nüüdsest peale korraldada? Oma sissejuhatavas seletuses 1927./28. aasta eelarvele ütleb rahaminister muuseas: „Arstiabi ja toetusrahade suurenemine kuulub peaaesjalikult arstiabi arvele. Need kulud on kestvalt kasvanud, kuid eriliselt on nende suurenemine avaldunud 1926. aastal. Otsekohese tegurina võiks siin märkida tiisikushaigust ja üksikuid teisi pikaajalisi haigusi. Et aga kulude suurenemine siiski kiiremas tempos edenes, kui seda kinnitasid ametlikud andmed haiguste levinemise kohta, pidi viga ka haiguskindlustamise korraldamise süsteemiga seotud olema, ning sellepärast on esitatud Riigikogule uus riigiteenijate haiguskindlustuse seaduseelnõu. 1927./28. a. kulud on arvatud juba seaduseelnõu kohaselt, kuna nad

1926. a. tegelikkude väljaminekute alusel võetuna palju suuremad oleksid.“ Sellest näeme, et ka eelarve kokkuseadmise juures on selle küsimusega tegemist tehtud. Kuid asi, mis kiirelt vastuvõtmist peaks leidma, aga kuidagi edasi ei nihku, on haiguskindlustus-seadus ise. Riigikogu sotsiaalkomisjonis on seda eelnõu piinatud ja arutatud mitu kuud. Igal nädalal on kaks-kolm koosolekut, kuid kõik need, kelle kohus oleks valitsuse poolt esitatud seaduseelnõu toetada ja tema kiiremaks vastuvõtmiseks kaasa aidata, on kõik ära teinud selleks, et eelnõu arutamist venitada, võib ka olla, seda isegi tagasi lükata. Kui Vabariigi Valitsus midagi ette ei võta, kui ta sama vaikselt kui seni pealt vaatab, mis komisjonis sünnib ja mis seal koalitsiooni esitajad teevad, siis võib juhtuda, et seda seadust sealt ei tule, ja Riigikogu käesoleval istungjärgul seda ei näe. Päris veidrustereni minnakse ja huvitav ning kasulik oleks teada mitte üksnes Riigikogul, vaid kogu meie rahva liikmetel, missugused jutuajamised ja arvamiseavaldused selles komisjonis valitsuse eelnõu „arutamisel“ aset on leidnud. Kui korda läheks sotsiaalkomisjoni sellest „tööst“ stenogramme saada, siis oleks nalja rohkem kui üleliia. Mis kõik seal ei sünni! Ja seda tehakse sel ajal, kui Vabariigi Valitsusel vähemalt selles küsimuses kindlad seisukohad on olnud, mis on fikseeritud isegi eessõnas, juhtsõnas riigi eelarve juurde. Ühelt poolt lubatakse ja nõutakse, nõutakse minu arvates õigusega, sest riigi seadused ei võimalda arstiabi andmises edaspidi nii tegutseda, nagu seda seni on tehtud, kuid teiselt poolt, nimelt tegelikult tegutsetakse koalitsioonirühmade poolt nõnda, et seadus ei tule ega tule. Kui tema tulemata jääb, siis ei ole mingisugust seaduslikku alust arstiabi andmist riigiametnikkudele jätkata, arvates sellest päevast, mil riigiteenistuse seadus maksma hakkab. Ajalehtede veerud kubi-sevad teadetest riigiametnikkude palkade ja koosseisude kohta aastate jooksul igapäev. Igalpool räägitakse ja küsitakse, kas valitsuses ja Riigikogus muud ei tehtagi, kui arutatakse palkade küsimust. Ametnikkude seas võib levineda arvamised, et rahva meeleolu ametnikkude vastu meelega, sihilikult püütakse halvendada. Nüüd, kus koosseisude seaduse arutamisega juba lõpule jõutakse, algab uus jant: arstiabi küsimuses lüüakse samasuguseid lahinguid. Kui juba komisjonis kolm kuud omapäraseid lahinguid on löödud, siis on see tunnismärgiks, et tulemas on riigiametnikkude küsimuses teine vaatus teise seaduseelnõu juures, nimelt arstiabi korraldamise seaduseelnõu juures. Minu soov oleks üks: et Vabariigi Valitsus, ära nähes, et seisus-

kord ometi lahendamist nõuab, omalt poolt samme astuks, et haiguskindlustus-seadus Riigikogu komisjonist edasi nihkuks. Kui valitsusel kindel tahtmine on, siis võib ta seda ka teha.

T. Kalbus (tõer): Ma tähendasin juba, et katsun veel ühe ettepaneku teha, võib olla ehk leiab see vastuvõtmist. Nimelt käib see maamõõdu ameti kohta — maamõõtjate palku tõsta, nii nagu II lugemisel oli komisjoni poolt ette pandud. Põhjusi ma ei hakka ette tooma, sellepärast et Riigikogu liikmed leidsid laudade pealt Eesti geodeetilise ühingu märgukirja ja seal on ära näidatud, missuguses seisukorras maamõõtjad asuvad. Need põhjendused on kõigile arusaadavad, nii et mul ole tarvis hakata neid kordama. Sellepärast teen vastava ettepaneku, mis käib vanemate ja nooremate maamõõtjate kohta, nimelt kõrgendada palka noorematele maamõõtjatele ühe tuhande ja vanematele maamõõtjatele kahe tuhande marga võrra kuus.

Rahaminister L. Sepp: Väga austatud härrad Riigikogu liikmed! Härra rkl. Kaarna' tähenduse peale võin ainult üht öelda, et valitsus õigel ajal haiguse vastu kindlustamise seaduseelnõu on välja töötanud. Kui see Riigikogu komisjonis viibinud on, siis ei saa valitsus selle eest vastutada. Valitsus on Vabariigi Valitsus, ja kui valitsus esitab seaduseelnõu, siis ei pruugi see ühele või teisele koalitsiooni-rühmale vastuvõetav olla. (Chr. Kaarna, tõer: Siis võtku valitsus see seaduseelnõu tagasi. — A. Anderkopp, tõer: Koalitsioon teeb kõik valitsuse ettepanekud maha.) Kui valitsus ainult neid seaduseelnõusid esitaks, mis rühmad oma huvides näha tahaksid, siis ei oleks see õige valitsus, vaid valitsus peab esitama seaduseelnõud, mis riiklikudes huvides tarvilikud on. (Vahelhüüe pahemalt poolt.) Ma ei loe sellest halba, kui üksikutel juhtumistel opositsioon valitsust toetab, vaid sellest, kui opositsioon põhimõttelikult kõik valitsuse ettepanekud maha hääletab. (M. Martna, stp: Siis suruge edasi, opositsioon igatahes seda seadust toetab.) Valitsus esitab igatahes lähemal ajal Riigikogule sooviavalduse, et see seadus kiireks tunnustataks, rohkem valitsus kahjuks teha ei saa.

Ühtlasi teen ettepaneku, rahaministeeriumi alal üles võtta koosseisu nõunik-inspektor (ühtlasi tollikomitee asjadevalitseja) kuupalgaga 26.000.—, mis komisjonis maha tõmmati. (Chr. Kaarna, tõer: Härra rahaminister, kuidas Teie korraldate arstiabi andmist, kui see seadus komisjonist Riigi-

kogusse ei tule.) Ma loodan, et Riigikogus niipalju tervet mõistust on, et ta seaduseelnõu vastu võtab. — Panen ette: „Üles võtta riigiasutuste koosseisude ja riigiteenijate palkade seadusesse:

Rahaministeerium.

E. Tolli ja piirivalve peavalitsus.

Nõunik-inspektor (ühtlasi tolli-
komitee asjadevalitseja) 26.000.—“

Tähendan sellejuures, et rahaministeeriumi keskasutus on kokku tõmmatud kolme inimese peale ja et seal asjatundjat tolli alal ei ole. Neist kolmest inimesest täidab rahaministri abi tolli peadirektori kohuseid. Aga ilma asjatundjata tolli alal ei ole see võimalik.

Edasi panen ette, suurendada b) tolliametid, vanemate kantseleiametnikkude arvu, nii nagu oli komisjoni ettepanekus, 17 pealt 18 peale ja kantseleiametnikkude arvu 20 pealt 21 peale. Selle ettepaneku teen ma sellepärast, et nende kohtade kaotamine oli kavatsatud sellel oletusel, et need ametnikud tuleksid üle viia tolli peavalitsuse direktori juurde. Selle vastu oldi aga Riigikogu komisjonis ega võetud neid ametnikke seal mitte üles, missuguse seisukohaga ma pärast ühinesin, mispärast tuleksid endisel kohal need ametid restaureerida. (M. Martna, stp: Kuidas on rahaministri seisukoht härra Kalbus'e ettepaneku kohta.)

B. Eilman (stp): Juba II lugemisel põhjendasin pikemalt oma ettepanekut. Käesoleval III lugemisel ei pea ma tarvilikuks enam pikemalt peatuda, vaid asun kohe parandus-ettepaneku kordamise juurde. Nimelt panen ette: „1) Tõsta (lhk. 11.) B. Tolliametid — laevade ja ladude ülevaataja palka 7.000 pealt 8.000 peale, 2) (lhk. 12) 50 vanema valvuri palka 6.500 pealt 7.000 peale ja 3) 181 valvuri palka 6.000 pealt 6.500 peale.

II ettepanek: 1) üle viia (lhk. 13) 2. Hindamise osakond — 1 joonestaja (vanem) 10 joonestajat ja 2 joonestajat „v“ alt „a“ alla, 2) tõsta 1 joonestaja (vanema) palka 8.000 pealt 9.000 peale, 10 joonestaja palka 7.500 pealt 8.000 peale ja 2 joonestaja palka 7.000 pealt 7.500 peale.“

L. Johanson (stp): Härra rahaministri seletusest paistab välja, nagu hääletaks opositsioon haiguskindlustus-seaduse juures Vabariigi Valitsuse vastu ja opositsiooni süü on, et see seadus on veninud. Aga ma pean ütleva, et nende ettepanekute vastu on hääletanud kõigepealt koalitsiooni-erakonnad. Ei ole Vabariigi Valitsusel kindlat seisukohta olnud. Minister Tief tuleb koosolekule ja teeb ette-

paneku, et arstiabi 20% suuruses võiks riigiteenija peale panna. Noh, kui nüüd nii näidatakse teed koalitsioonile, siis peab ta ometi seda tähele panema, sest paistab ju välja, nagu näitaks Vabariigi Valitsus aiateibaga, et see seaduseelnõu ei tule nii vastu võtta. Samasugune lugu on ka palgakõrgendustega, mis teevad välja 500 marka kuus, näiteks registraatorite palk, ka seal tuleb Vabariigi Valitsus ja paneb ette kärpimist ette võtta. Aga iseloomulik on, et seesama Vabariigi Valitsus on esitanud seaduseelnõu, kus ta näeb ette enda palkade tõstmist kuni 75.000 margani. Peale selle on Vabariigi Valitsuses liikumas mõte, suvilossi muretseda Vabariigi Valitsuse liikmetele puhkekohaks. (M. Martna, stp: Kas Joa ära müüakse?) Joa on kitsaks jäänud, nüüd tahetakse Kosel üht maja üle võtta. Vabariigi Valitsusel on väga suured kavad. (M. Martna, stp: Kelle maja see on?) Endine Linkvist'i maja, sinna tahetakse Vabariigi Valitsuse puhkekodu sisse seada. Muidugi, kui sellest tuleks nii aru saada, et see Vabariigi Valitsus sinna igavesti puhkama läheb, siis vaevalt oleks kellelgi selle vastu, aga ma tahtsin öelda, et kui siin on kärpimisi ette võetud, siis ei ole seda õigel kohal tehtud. Meie soovime, et need kärpimised, mis rahaministeeriumi poolt tahetakse teha, uuesti kaalumise alla võetaks, sest meie teame, kuidasviisi riigikassas neid asju otsustatakse, ja oleme neid seisukohti kuulnud. Meie teame, kuidas iga summa, mis tõesti tarvilik oleks, kui viljakas krediit, enesele tiheda sõela leiab, — neid summasid meie eelarves läbi ei lasta.

Juhataja K. Einbund: Rkl. Kalbus'e poolt on ettepanek: „Maamõõdu osakonna kõrgendada palku vanemale kontrolõrile 14.000 asemel 15.500.— Vanemale maamõõtjale 12.000 asemel 14.000.— Maamõõtjale 11.000 asemel 12.000.— Nooremale maamõõtjale 10.000 asemel 11.000.—“

Härra rahaministrilt on ettepanek, võtta koosseisu „Tolli- ja piirivalve valitsusse: nõunik-inspektor (ühtlasi tollikomitee asjadevalitseja) palgaga 26.000.—“

Härra rahaministrilt on veel teine ettepanek: „Tollivalitsuse tolliametite alal 17 vanema kantseleiametniku asemel võtta 18 ja 20 kantseleiametniku asemel võtta 21.“

Rkl. Eilman'ilt on ettepanek: „Tõsta tolliametis laevade ja ladude ülevaataja palka 7.000 pealt 8.000 peale, vanema valvuri palka 6.500 pealt 7.000 peale ja valvuri palka 6.000 pealt 6.500 peale.“

Rkl. Eilman'ilt on veel teine ettepanek: „1) üle viia hindamise osakonnas joonestaja

(vanem), 10 joonestajat ja 2 joonestajat „v“ alt „a“ alla, 2) tõsta 1 joonestaja (vanem) palka 8.000 pealt 9.000 peale. 10 joonestaja palka 7.500 pealt 8.000 peale ja 2 joonestaja palka 7.000 pealt 7.500 peale.“

Rkl. Johanson'ilt on ettepanek aktsiisi peavalitsuse, tolliametite ja kinnisvarade hindamise ameti alal jääda komisjoni ettepaneku juurde, see on restaureerida rahaministri ettepanekul II lugemisel vähendatud palgad.

Rkl. Eilman'i ettepanekut, tõsta laevade ja ladude ülevaataja palka „7.000“ pealt „8.000“ peale, ma ei saa hääletamisele panna, sest see ettepanek ei ole II lugemisel tehtud paranduste piirides.

T. Kalbus (töer): Ma võtan sõna selleks, et rääkida härra rahaministri ettepaneku vastu, nimelt et sisse võtta tollidirektsiooni üks nõunik 26.000-margalise kuupalgaga. Komisjon lükkas selle ettepaneku ühel häälel tagasi, samuti lükkas Riigikogu enamuse selle ettepaneku II lugemisel tagasi. Kui komisjon ja Riigikogu enamuse selle ettepaneku tagasi on lükanud, siis olid selleks omad motiivid. Komisjonis põhjendati nõuniku tarvidust sellega, et viimane annaks meie kõrgematele tolliametnikkudele nõu. Meie teame aga, et meie kõrgemad tolliametnikud on 8—9 aastat kohapeal ja neile ei ole mingit nõunikku vaja, võib olla on neile ainult abitööjõude vaja.

Teiseks põhjendati nõuandja tarvidust veel sellega, et ta täidaks tollidirektori aset, kui viimane on puhkusel. Tolliseaduse järgi aga täidab tollidirektori aset Tallinna tolliülem. Selles ettepanekus on härra rahaminister targu ütlemata jätnud, et ta ka tollidirektori ase-täitja on.

Minu arvamise järele kui valitsus vaidleb väiksemate palkade kõrgendamise vastu ja tahab ühe kõrgema ametniku koha koosseisudes juurde võtta, siis ei ole mingisugust mõtet seda ettepanekut vastu võtta.

Rahaminister L. Sepp: Lugupeetud Riigikogu liikmed! Härra rkl. Kalbus'ele pean kõigepealt vastama, et see ametnik juba enne koosseisus on olnud. See ametnik on tarvilik kui kauaaegne tolliametnik, kes kõrgema juriidilise haridusega. Teine kõrgem tolliametnik — tollidirektor on ka kõrgema haridusega, kuid kõrgema tehnilise haridusega, ja kolmas kõrgem tolliametnik ei ole kõrgema juriidilise ega tehnilise haridusega, kuid on hea ja energiline organisaator. Need kolm inimest on kõik tarvilikud. Tolliasjade kõrgem instants on tollikomitee. Kui see koht ära kaotatakse, ei ole kedagi, kes tollikomitee asju korraldaks, ei ole ühtki inimest, kes teises instantsis neid

asju läbi vaataks, mis tollinõukogus esimeses instantsis läbi vaadatakse. Nii on selle ametniku allesjäämine rahaministeeriumi seisukohalt tarvilik.

Juhataja K. Einbund: Rkl. Eilman on oma esimest ettepanekut parandanud, 8.000.— asemele 7.500.— võttes, nagu II lugemisel esitatud ettepanekus oli, nii et see tuleb hääletamisele. Hääletamisele tuleb kõigepealt rkl. Kalbus'e ettepanek. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 33 häält, vastu 33 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud. Asun rahaministri esimese ettepaneku hääletamisele. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 28 häält, vastu 32 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud. Panen hääletamisele rahaministri teise ettepaneku, see on kantsleiametnikkude arvu tollivalitsuses tõsta, vana- maid kantsleiametnikke 18 peale ja kantsleiametnikkude arvu 21 peale. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 26 häält, vastu 31 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud. Hääletamisele tuleb rkl. Eilman'i esimene ettepanek. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud.

Hääletamisele tuleb rkl. Eilman'i teine ettepanek. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud. Hääletamisele tuleb rkl. Johanson'i ettepanek, mis seisab selles, et aktsiisi peavalitsus tolli- ja piirivalvepeavalitsuse alal tolliametid ja kinnisvarade hindamise amet vastu võetakse erikomisjoni ettepanekus, mitte rahaministri ettepanekus. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 33, vastu 33 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud. (Hüüded: Sedelitega!) Nõutakse sedelitega hääletamist. (Hääletatakse.) Hääletamise tagajärjed on järgmised: Ettepaneku poolt on 34 häält, vastu 41 häält, erapooletuid — 1, seega on ettepanek tagasi lükatud. Hääletamisele tuleb § 3. osa — rahaministeerium. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 3. osa — rahaministeerium vastu võetud.

Kaasaruandja A. Laur kannab ette ja nähtava enamusega võetakse vastu § 3. osa — kaubandus-tööstusministeerium.

Kaubandus-tööstusministeerium.

A. Keskasutus.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Ministri abi	a	1	35.000.—
Peasekretär	a	1	26.000.—
Pearaamatupidaja	a	1	18.500.—
Raamatupidaja	a	1	14.000.—

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Käsituseametnik	a	1	14.000.—	Majandusjuhataja	a	1	24.000.—
Tölk	a	1	10.000.—	Vanem raamatupidaja	a	2	17.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—	Raamatupidaja	a	1	10.000.—
Registraator	a	1	7.000.—	Arhitekt	a	1	17.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—	Sekretär	a	1	13.000.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—	Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
				Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

B. Kaubandusosakond.

1. Keskasutus.

Direktor	a	1	30.000.—
Informatsiooni juhataja	a	1	20.000.—
Kaubandus-eriteadlane	a	1	20.000.—
Kaubandus-inspektor	a	1	17.000.—
Informatsiooni ametnik	a	1	14.000.—
Asjaajaja	a	1	11.000.—

2. Proovikoda.

Juhataja	a	1	22.000.—
Inspektor	a	1	18.500.—
Kontrolör	a	4	12.000.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—

C. Tööstusosakond.

1. Keskasutus.

Direktor	a	1	30.000.—
Tööstuse inspektor	a	1	22.000.—
Tööstuse inspektor	a	1	18.500.—
Tööstuse inspektor	a	1	17.000.—

2. Patendiamet.

Juhataja	a	1	22.000.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

D. Mäeosakond.

Direktor	a	1	30.000.—
Mäetööstuse inspektor	a	1	22.000.—
Riiklik marksheider	a	1	18.500.—
Kontrolör	a	2	15.500.—

Kokku kaubandus-tööstusministeerium 37

Kaasaruandja **A. Laur** (loeb):

Haridusministeerium.

A. Juhatus ja üldsekretariaat.

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Ministri abi	a	1	35.000.—
Koolide peainspektor	a	2	30.000.—
Peasekretär	a	1	26.000.—
Vene rahvussekretär	a	1	22.000.—
Rootsi rahvussekretär	a	1	22.000.—
Registraator-raamatukoguhoidja	a	1	8.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

B. Riigi koolivalitsus.

1. Keskasutus.

Direktor	a	1	32.000.—
Kesk- ja välisshariduse asjade juhataja	a	1	20.000.—
Alg- ja kutsehariduse asjade juhataja	a	1	20.000.—
Sekretär	a	2	13.000.—
Sekretäri abi	a	1	9.000.—
Registraator	a	1	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—
Haridusinstruktor	a	1	15.500.—

2. Riigikoolid.

a) Tallinna õpetajate seminar ja algkool.			
Asjaajaja	a	1	7.500.—
b) Tartu õpetajate seminar ja algkool.			
Asjaajaja	a	1	7.500.—
c) Rakvere õpetajate seminar ja algkool.			
Asjaajaja	a	1	7.500.—
d) Läänemaa õpetajate seminar ja algkool.			
Asjaajaja	a	1	7.500.—
e) Võru õpetajate seminar ja algkool.			
Asjaajaja	a	1	7.500.—
f) Riigi kunsttööstuse kool ja kursused.			
Asjaajaja	a	1	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
g) Riigi tööstuskool.			
Raamatupidaja	a	1	10.000.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—
h) Petseri ühishumanitaargümnaasium.			
Asjaajaja	a	1	7.500.—

i) Riigi kurtummade kool.			Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Ülevaataja	a	1 7.000.—
Asjaajaja	a	1	7.500.—	Perenaine	v	1 6.000.—
				Halastajaõde	v	3 6.000.—
j) Riigi hoolekande kool.				Naistekliinik.		
Asjaajaja	a	1	7.500.—	Vanem assistent	v	1 12.000.—
				Noorem assistent	v	3 10.000.—
k) Riigi tehnika-gümnaasium.				Röntgenoloog	a	1 15.500.—
Asjaajaja	a	1	7.500.—	Ülevaataja	a	1 7.000.—
				Vanem ämmaemand	v	1 6.500.—
1) Riigikoolide õppejõud	281		} Palk õpetajate te palgaseaduse järgi.	Halastajaõde	v	2 6.000.—
				Perenaine	v	1 6.000.—
C. Teaduse ja kunsti peavalitsus.				Hospital-haavakliinik.		
1. Keskasutus.				Vanem assistent	v	1 12.000.—
Direktor	a	1	32.000.—	Noorem assistent	v	2 10.000.—
Sekretär	a	1	13.000.—	Ülevaataja	a	1 7.000.—
Asjaajaja	a	1	7.500.—	Halastajaõde	v	7 6.000.—
2. Tartu ülikool.				Hospital-sisehaiguste kliinik.		
a) Ülikooli valitsus ja õppejõud.				Vanem assistent	v	1 12.000.—
Professorid	84		} Palk eri-	Noorem assistent	v	2 10.000.—
Dotsendid	32			Ülevaataja (ka närvikliinikus)	a	1 7.000.—
Prosektor	4			Halastajaõde	v	5 6.000.—
Astronoom-observaator	1			Närvikliinik		

Naha- ja suguhaiguste poli-
kliinik.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Vanem assistent	v	1	12.000.—
Noorem assistent	v	1	10.000.—

Sisehaiguste polikliinik.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
-----------------	---	---	----------

Hambahaiguste polikliinik.

Hamba tehnik	a	1	17.000.—
Vanem assistent	v	1	12.000.—

Kõrva-, nina- ja kurguhai-
guste polikliinik.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
-----------------	---	---	----------

Rohuteaduse instituut.

Vanem assistent	v	2	12.000.—
-----------------	---	---	----------

Anatoomia instituut.

Noorem assistent	v	1	10.000.—
Preparaator	v	1	6.500.—

Histoloogia instituut.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
-----------------	---	---	----------

Operatiivse kirurgia kabinet.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
-----------------	---	---	----------

Patoloogia instituut.

Noorem assistent	v	1	10.000.—
------------------	---	---	----------

Hügieeni instituut.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
Noorem assistent	v	1	10.000.—

Bakterioloogia kabinet.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
Noorem assistent	v	1	10.000.—

Kohtuliku arstiteaduse insti-
tuut.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
Noorem assistent	v	1	10.000.—

Füsioloogia instituut.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
-----------------	---	---	----------

Füsioloogilise-keemia labo-
ratoorium.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
-----------------	---	---	----------

Farmakoloogia instituut.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
Noorem assistent	v	2	10.000.—

Ülikooli apteek.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
---------------	-------	------	----------

Apteegi juhataja	a	1	17.000.—
Apteegi juhataja abi	a	1	10.000.—

e) Filosoofia teaduskond.

Teaduskonna seminar.

Seminari korraldaja	v	1	7.000.—
---------------------	---	---	---------

Arkeoloogia kabinet.

Konservaator	v	1	6.000.—
--------------	---	---	---------

f) Matemaatika-loodustea-
duskond.

Botaanika instituut.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
Noorem assistent	v	1	10.000.—
Ülemaednik	v	1	7.000.—
Aednik	v	1	6.000.—

Taime füsioloogia laboratoo-
rium.

Noorem assistent	v	1	10.000.—
------------------	---	---	----------

Zooloogia instituut ja muu-
seum.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
Noorem assistent	v	1	10.000.—
Preparaator	v	1	8.000.—
Konservaator	a	1	17.000.—

Keemia instituut.

Vanem assistent	v	2	12.000.—
Noorem assistent	v	3	10.000.—
Laborant-tehnik	v	1	8.000.—

Tehnoloogia laboratoorium.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
Noorem assistent	v	1	10.000.—

Matemaatika ja mehaanika
instituut.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
-----------------	---	---	----------

Meteoroloogia observatoo-
rium.

Vanem assistent	v	1	12.000.—
Inspektor	a	1	15.500.—
Teaduslik ametnik	a	1	12.000.—
Sünoptik	a	2	12.000.—

Tallinna abijaam.

Juhataja	a	1	12.000.—
Vaatleja	v	2	6.000.—
Vanem kantsleiametnik	v	1	6.500.—
Kantsleiametnik	v	1	6.000.—

Tähetorn.			h) Põllumajandusteaduskond.				
Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Taimekasvatuse kabinett.			
Vanem assistent	v	1	12.000.—	Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Noorem assistent	v	1	10.000.—	Noorem assistent	v	1	10.000.—
Füüsika instituut.				Loomakasvatuse kabinett.			
Vanem assistent	v	2	12.000.—	Vanem assistent	v	1	12.000.—
Noorem assistent	v	1	10.000.—	Mullateaduse ja agrikultuur-keemia kabinett.			
Mineraloogia kabinett.				Vanem assistent	v	1	12.000.—
Vanem assistent	v	1	12.000.—	Metsakasvatuse kabinett.			
Geograafia kabinett.				Noorem assistent	v	1	10.000.—
Vanem assistent	v	1	12.000.—	Metsakorralduse kabinett.			
Geoloogia kabinett.				Vanem assistent	v	1	12.000.—
Vanem assistent	v	1	12.000.—	Tegeliku zoologia kabinett.			
g) Loomaarstiteaduskond.				Vanem assistent	v	1	12.000.—
Haavakliinik ja operatiivse kirurgia kabinett.				Noorem assistent	v	1	10.000.—
Vanem assistent	v	1	12.000.—	Kultuurtehnika ja geodeesia kabinett.			
Noorem assistent	v	1	10.000.—	Vanem assistent	v	1	12.000.—
Väikeste loomade kliinik ja sünnitusabi.				Piimaasjanduse kabinett.			
Noorem assistent	v	1	10.000.—	Noorem assistent	v	1	10.000.—
Sisehaiguste kliinik ja diagnostika kabinett.				Taime bioloogia katsejaam.			
Vanem assistent	v	1	12.000.—	Vanem assistent	v	1	12.000.—
Noorem assistent	v	1	10.000.—	Zootehnika katsejaam.			
Bakterioloogia jaam.				Vanem assistent	v	1	12.000.—
Vanem assistent	v	1	12.000.—	Agrikultuur-keemia katsejaam.			
Siniseristi öde	v	1	6.000.—	Vanem assistent	v	1	12.000.—
Piimaasjanduse laboratoorium.				i) Ülikooli valitsuse kantselei.			
Noorem assistent	v	1	10.000.—	Ülikooli sekretär	a	1	20.000.—
Anatoomia kabinett.				Sekretäri abi	a	2	9.000.—
Vanem assistent	v	1	12.000.—	Registraator	a	1	7.500.—
Patoloogia-anatoomia kabinett.				Vanem kantseleiametnik	v	4	6.500.—
Vanem assistent	v	1	12.000.—	Kantseleiametnik	v	2	6.000.—
Zoohügieeni ja loomatoitude kabinett.				Pearaamatupidaja	a	1	17.000.—
Noorem assistent	v	1	10.000.—	Raamatupidaja	a	1	10.000.—
Õppesepikoda ja hobusekasvatuse ning exterieuri kabinett.				Arveametnik	a	1	7.000.—
Sepp-tehnik	v	1	8.000.—	Asjaajaja	a	1	7.000.—
Sepp	v	1	6.000.—	Laekahoidja	a	1	10.000.—
				j) Teaduskondade kantselei.			
				Asjaajaja	a	2	7.500.—
				k) Ülikooli majandusosakond.			
				Juhataja	a	1	18.500.—
				Juhataja abi	a	1	15.500.—

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Sekretär	a	1	9.000.—
Ülikooli eksekutoor	a	1	10.000.—
Asjaajaja	a	1	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Pesukoja juhataja	v	1	6.000.—

1) Loomaarstiteaduskonna ja põllumajandusteaduskonna kantselei.

Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—

3. Tallinna tehnikum.

Direktor		1	} Palk õpetajate te palgaseaduse järgi.
Inspektor		1	
Osakonna juhataja		2	
Õpetajad		40	

Tehnikumi ametnikud ja teenijad.

Kogude ja laboratooriumi hoidja	a	1	11.000.—
Kogude ja laboratooriumi hoidja	a	1	10.000.—
Raamatupidaja	a	1	11.000.—
Sekretär	a	1	10.000.—
Vanem mehaanik	a	1	12.000.—
Mehaanik-laborant	a	1	10.000.—
Asjaajaja	a	1	7.500.—

4. Riigi keskarhiiv.

Juhataja	a	1	30.000.—
Juhataja abi (ühtlasi ühe osakonna juhataja)	a	1	22.000.—
Osakonna juhataja	a	2	14.000.—
Sekretär	a	1	10.000.—
Vanem assistent	a	1	12.000.—
Arhiivi ametnik	a	3	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Raamatukõitja	v	1	6.500.—

Kokku haridusministeerium 723

L. Raudkepp (krst): Teisel lugemisel tõsteti Tartu ülikooli professorite arvu 83 pealt 84 peale. Nimelt see professor, mille arvel professorite arvu tõsteti, on Läänemere soomekeelte professor. Sisuliselt seda küsimust Riigikogu plenaarikoosolekul ei ole arutatud. Küll oli see professor kõne all haridusministeeriumi alamkomisjonis ja seal, kuigi see professor hääletamisel ei olnud, ühines alamkomisjoni enamus haridusministri seletustega. Et Riigikogu liikmed võiksid selgelt seisukohta võtta, teeksin teatavaks need andmed, mis alamkomisjonis haridusministri poolt kuuldavale toodi.

Tartu ülikoolis oli 95 professorit, seda arvu otsustati kokku tõmmata 83 peale. Need kokkutõmbamised on läbi viidud kõigis teaduskondades, kusjuures kahe üksteisele lähedal seisva aine peale on üks professor ette nähtud endise 2 iseseisva professori asemele, või professor dotsentuuriks muudetud. Ka filosoofia teaduskonnas, kus 33 õppetooli olemas, on otsustatud seda arvu ühendamise teel 2 võrra vähendada.

Ei või kaevata, et meil oma rahva ja meie hõimlaste keelte ja kultuuri õppimiseks vähe õppejõude oleks. Praegu on filosoofia teaduskonnas olemas nende jaoks 7 professori:

1. Dr. A. Saareste — Eesti keel.
2. G. Suits — Eesti kirjandus.
3. Dr. J. Mark — Soome-Ugri keeleteadus.
4. Dr. A. Cederberg — Eesti ja Põhjamaade ajalugu.
5. Dr. Anderson — Eesti ja võrdlev rahvaluule.
6. M. Eisen — samuti.
7. vakant, täidab mag. Moora — Eesti ja naabermaade muinasteadus.
8. 2 dotsentuuri vakant — Eesti ajalugu, täidavad eradotsendid H. Sepp ja A. Sildnik.
9. Dr. R. Manninen — etnograafia.
10. 4 lektorit 2 Eesti keele (Veski ja Aavik).
1 Soome keele (pr. Suits).
1 Ungari keele (Virany).

Peale selle loeb veel Läänemere Soome keeli magister Mägiste, seega kokku 14 õppejõudu. Neid on otsustatud koondada 13 peale, ühendas Läänemere ja Soome keele professorid Uurali keeltega üheks Soome-Ugri keelte professoriks.

Seni kui üksikud õppetoolid meil vakant, ja see kestab veel kaua, võib ikka ülikooli palgakrediitide ülejäägist õppeülesandena lahus õpetada lasta Läänemere Soome keeli Uurali keeltest, nagu seda praegu magister Mägiste teeb.

Analoogilised ühendamised on otsustatud Indo-euroopa keeleteaduse ja ühe filoloogia, nimelt Slaavi, õppetoolide, samuti geoloogia ja mineraloogia kohta ja mitmed teised. Need ained ei seisa üksteisele sugugi lähedal, kui Läänemere Soome keeled ja Uurali keeled, kuid keegi ei mõtlegi protesteerida.

Läänemere Soome ja Uurali keelte ühendamine on ette võetud ülikooli nõukogu 28. mai 1926. a. otsuse põhjal Vabariigi Valitsuse poolt.

Vabariigi Valitsus ja haridusministeerium on ikka erilist hoolt kandnud Soome-Ugri kultuuri uurimise eest, võimaldades professor

Mark'ile 2 aasta jooksul eemal olla õppetegevusest ja peale selle saada 250.000 marka toetust kultuurkapitalist Soome-Ugri keelte uurimiseks, 150.000 mk. kultuurkapitalist noortele teadusmeestele Põhjamaade arkeoloogia uurimiseks ja samuti mitmel teisel lähedalseisval alal uurimiseks.

Ühinedes ettekantud andmetega teen ettepaneku, võtta Tartu ülikoolis professorite arvuks 83.

L. Johanson (stp): Kui komisjon haridusministeeriumi koosseisus mõned palgakõrgendused ette võttis, siis põhjendati seda sellega, et siin on palgad vastavate ametnimetuste juures palju allapoole surutud, kõnelemata rahaministeeriumist. Näiteks asjaajaja saab siin 7.500 mk., kuna aga rahaministeeriumi juures on asjaajaja palk 11.000, mujal 10.000 ja 9.000 marka. Komisjoni ettepanek oli võtta 7.500 mk. asemele 8.000, ainult 500 mk. juurde. See oleks siiski tagasihoidlikum, kui teiste ministeeriumide juures. Rahaminister, ilma et ta põhjendanud oleks, tegi ettepaneku, kustutada need väikesed palgakõrgendused. Rahaminister tähendas, et tema sellesse küsimusse küllalt süvenenud ei ole ja sellepärast ei saa temalt neid põhjusi, mispärast ta selle ettepaneku tegi, oodata. Kui jääks püsima rahaministri ettepanek, siis oleks see esiteks ülekohtune ja teiseks riikuks väga palju ühtlust. Ei ole õiglane maksta haridusministeeriumi asjaajajale 7.500 mk., kui mujal asjaajaja palgaks on 9.000, 10.000 ja 11.000 mk. Ka siin tuleks võtta vähemalt 8.000 mk. ja see ei ole suuremate kuludega ühenduses.

B. Eilman (stp): Teisel lugemisel tegin ma ettepaneku, haridusministeeriumi koosseisu võtta, nimelt ülikooli majandusosakonda, 1 masinist vabateenija palgaga — 7.500 mk. kuus. Motiivid kandsin mina juba tookord ette, ja täna tahaksin nii palju juurde lisada, et kui haridusministeerium on võimalikuks leidnud alalise tööjõuna koosseisu võtta aedniku ja sepa, siis oleks päris loomulik, et see üksik tööjõud, kes ka alaline tööjõud ja kellel aasta läbi kindlat tööd on, koosseisu võetaks. See on nimelt 24. leheküljel.

Teiseks paneksin ette tõsta — lehekülj 25 — riigi keskarhiivi raamatuköitja palka 6.500 pealt 7.000 peale. Meie teame, et iga kvalifitseeritud tööjõule 6.500.— palk on liig väikene. Haridusministeeriumi juures on ette nähtud aedniku ja sepa palk 7.000 mk, sellepärast oleks loomulik, kui raamatuköitja saaks vastavalt 7.000 marga peale kuus üle viiud.

J. Tõnisson (rhv): Austatud Riigikogu liikmed! Mis puutub nendesse koosseisudesse ja palgamääradesse, mis otsekohe mõjuvad meie eelarve peale, siis on selge, et meie ei tohi mitte liig kaugele minna. (B. Eilman, stp: See ei mõju eelarve peale! — L. Johanson, stp: Kas Teie kutsutud olete?). . Mina ei kõnele mitte Teist ja sellest, kas Teie kutsutud olete ülikooli majandusosakonna eest hoolitsema, aga igatahes on siin silmas pidada, et üksikud koosseisud edaspidi ei oleks ülearu kärbitud selle järele, kui palju praegu võimalik on raha määrata. Sellelt seisukohalt on ülikooli koosseisude kärpimine silmapilgu rahalise raskuse tõttu kaugele läinud, kui vast seda meie rahvusliku teaduste instituudi huvides lubada võiks. Haridusminister pooldab, nagu härra Raudkepp siin seletas, et meil ülikoolis 83 õppekohta oleks. Sellepärast tuleks Läänemere Soome keelte iseseisev professuur kaotada ja ühendada Soome-Ugri keelte professuuriga. Neil põhjustel peaks ka etnograafia dotsentuur ainult ajutine olema. Selle põhjenduseks tuuakse ette, et Eesti keele jaoks juba küllalt õppekohti olemas on. Kas aga see küllaldus põhjust annab neid kärpimisi ette võtta, on teine lugu.

Kui ette tuuakse, haridusminister olevat siin tegutsenud ülikooli valitsusega kooskõlas, siis on sellel kooskõlal oma eellugu. Nimelt läks haridusministeeriumist, õieti selle algatusel Vabariigi Valitsuselt parool välja, et ülikoolis tuleb kokkutõmbamisi korraldada. Anti ultimatiivselt nõudmine teada, et ülikoolis peab nii ja niipalju kokku tõmmatama. Ülikooli valitsus ja teaduskonnad olid nüüd paratamatuse ette seatud, et siin kokku tõmbama peab ja küsimine on ainult, kus kohalt kokku tõmmata. Loomulik, et siis ülikoolis kokkutõmbamise ohvriks langevad niisugused alad, mis silmapilkselt ei näi nii hädatarvilikud olevat. Sellelt seisukohalt oli üsna loomulik, et arstiteaduskonna kallale nii kergesti ei saadud minna. Kõigile on arusaadav, et meil arstiteaduskonnas noorte arstide ettevalmistus ei tohi kannatada. Olid ka tegelikult teaduskonnad, nagu põllumajanduse teaduskond või kaubandusosakond, rohkem kaitstud. Oli siis loomulik, et filosoofia teaduskond pidi esijoonel aitama omal kulul neid kärpimisi ja kokkutõmbamisi läbi viia. Sellejuures oli ka loomulik, et arstiteaduskond oma rohkema hulga õpetajatega, ja tegelikult teaduskonnad ühenduses sellega, eriti just filosoofia teaduskonnale peale rõhusid. Ei aidanud midagi, et seal küllalt selgesti näidati, kuidas meie oma rahvuslikku ülikooli ei saa sel teel välja arendada, et võtame vast üldised seaduslikud distsipliinid ja hoolitseme nende eest, vaid eri-

liseks teeneks peab olema katsuda oma erialasid ära kasutada, meie oma keele ja kultuuri, oma rahvusliku mineviku alasad rohkem kultiveerida. Ainult sel teel võib Eesti teadus midagi pakkuda, mida teised ei saa teaduse rikastamiseks ette võtta. Ainult neil aladel võivad meie teadusemehed loovat uurimistööd teha, sellepärast et neid alasad teisel ei tunta ja need seal kättesaadavad ei ole. Eriti on meil Eesti etnograafias mitmekümne aasta jooksul ilmatu materjal kogutud. Meil on Eesti rahva muuseumis suured tagavarad. Teadusemehed võivad siin aastakümneid tegutseda ja välja tuua kõike seda, mis tooresmaterjalis ideelist ja rahvuskultuurilist olemas.

Nüüd aga kujuneb lugu nõnda, et etnograafia dotsentuur ainult ajutiselt tohib kesta niikaua kui dr. Manninen seal on. Ümberpöörduvalt peaks aga lugu olema. Eesti rahvamuseumi juhatajal on küllalt tegemist, nagu seda avalikult küllalt põhjendatud. Selle teadusliku toorematerjali valdamiseks ja läbitöötamiseks peaks meil võimalikult eriteadlane terve jõuga ametisse asuma. Kuid olugi lugu esialgu nõnda, et võib erilist jõudu mõlemate ülesannete juures ära kasutada Eesti rahva muuseumi korraldamiseks ja juhtimiseks, kui ka teadusliku töö tegemiseks ja noorte inimeste ettevalmistamiseks.

Kuid see nõue ei või ometi kitseneda. Ligemas tulevikus peab ta laienema ja süvenema. Kas on siis võimalik, et meie kitsendame ette ära selle teaduseala läbitöötamise? Kas ei ole loomulik, et meie just olemas-olevaid võimalusi laseme edaspidi ära kasutada!

Alles eelviimasel aastal saime ülikooliseadusega valmis. Seal arutati küsimust ja määrati kindlaks, kuipalju õppejõude tarvis ja kuipalju õppekohti. Nüüd tullakse koosseisude puhul ja määratakse koosseis, mis seal eriseadusega maksta on pandud, ilma et siin õieti põhjalikult arutatakse kõike motiive, mis seal ette toodud. Mis seadusandlik võtte see on, kui üldise koosseisu seadusega hakatakse eriseadust kitsendama? See seab üles oletuse, et ülikooli seadus, mis alles nii hiljuti vastu võetud, ei ole õieti läbi arutatud, enne kui ta vastu võeti.

Teiselt poolt on need suured filoloogilised ülesanded mis Läänemere Soome keelte professoril on, tähtsad ja erilised, kui seal tahame midagi pakkuda, mis meile omane ja eriline on. Kuid ühtlasi on selge, et meie oma noori keeleteadlasi saame põhjalikult alles siis ette valmistada, kui selle ala peale eriti rõhku paneme praeguses õppetöös.

Nüüd aga tullakse ja öeldakse, see teaduseharu peab ära surema. Selle professori ülesanded ühendatakse Soome keele professoriga.

Mõned ütlevad, mõõduandev olevat see, et mõni professor nõudlik olevat, kellele ei taheta vastu tulla. Ei tea võib olla, on need inimlikud põhjused. Meie aga otsustame Eesti teaduse, tuleviku ja saatuse üle üldiste kaalumiste alusel. Kui ta hea professor on, siis olgu; pigistame teise silma kinni ja ütleme, et niisugune mees tohib enesele mõnikord säärast korda lubada! Igatahes ei saa aga ülikooli koosseisude asjus otsust selle järgi teha. Ei saa käia selle järgi, et meie igal pool tingimata peame kokku tõmbama. Meil ei tarvitse ka neid kohti praegu täita, kus õppejõudusid praegu olemas ei ole. Need kohad võidakse jätta vakantseks aastaks või paariks, kuni vastav õppejõud leidub, või kuni vastav õppejõud areneb, kui ta ka praegu ei kõlba professori kohale. Kulused ei sünnita sarnane koosseisude avarus mitte.

Järelikult ei saaks siin ka rahaminister öelda, et kui koht on koosseisus olemas, siis sellega rikume eelarve tasakaalu ära. See on õieti põhimõttelik küsimus. Igatahes ei võida selle kokkuhoidmise või kokkutõmbamise tähe all midagi.

Isiklikult arvan, et siin ei maksa nüüd arvisid puutumatuks teha. Kui rahaministeerium arvab, et ülikooli õppejõude üldse võib 83 olla, kuna aga vastu on võetud 84, siis ei ole sellega eelarve tasakaal veel mitte rikutud, ega rahvale kohustus peale pandud, mis tal raske kanda, vaid siin on ainult suuremad võimalused jäetud, mida katsutakse võimalust mööda teostada. Minu arvates ei saa kuidagi selle poolt olla, et etnograafia dotsentuur kui ka Läänemere professori koosseisust välja jääksid.

Juhataja **K. Einbund**: Kuulutan veerandtunnilise vaheaja.

Vaheaeg algab kell 19.10 min.

Pärast vaheaga jätkub koosolek kell 19.25 min.

Koosolekut juhatab esimees **K. Einbund**.

Sekretäri kohal sekretär **M. Juhkam**.

J. Piiskar (stp): Austatud Riigikogu liikmed! Ma võtsin sõna ainult selleks, et juhtida nende tähelepanu, kes arvavad, et üleaarne on Tartu ülikooli õppejõudude ühe professori võrra suurendamine, selle materjali peale, mis ülikooli ja teiste asjatundjate asutuste poolt Riigikogu rühmadele kättesaadavaks on tehtud ja mis minu arvates rohkem ütleb, kui härra Raudkepi poolt ette toodud arvud. See märgukiri on alla kirjutatud terve rea organisatsioonide ja teadusemeeste poolt, kes tuntud ülikooli ringkon-

dades, samuti pedagoogilises ilmas, ja kannab nimelt järgmisi allkirju: Eesti kirjanduse seltsi, akadeemilise emakeele seltsi, Eesti rahvamuuseumi, akadeemilise kirjandusühingu, akadeemilise hõimuklubi, akadeemilise rahvaluule seltsi, Tallinna Eesti muuseumi, Eesti-Soome-Ungari liidu poolt. Peale selle on veel järgmised allkirjad tuntud ülikooli teadlaste ja tegelaste omad: J. Mark, A. Saareste, V. Viget, M. J. Eisen, H. Sepp, K. Parts, J. Lang, A. Reeben, J. Lõo, J. Roos, K. Treffner, G. Suits, J. Manninen, K. Rammul, P. Treiberg, J. Aavik, V. Ernits, T. Lippmaa, A. Audova, A. Tammekann, P. Kogermann, A. Lüüs, P. Bauman, K. Vilhelmson, J. V. Veski ja teised.

Ma arvan, need inimesed, kes ülikoolile lähedal seisavad, tunnevad olukorda ja suudavad hinnata seda, kas kokkutõmbamist võib läbi viia või mitte. Need inimesed kirjutavad:

„Eesti keelt ja sugukeeli õpib suur osa filosoofia teaduskonna üliõpilasi, umbes 300 inimest. See on arv, mis ei ole palju vähem kogu arstiteaduskonna üliõpilaste arvust, kus 23 professori, 5 dotsentuuri j. t. ette nähtud ja ületab enam kui kolmekordselt usuteaduskonna üliõpilaste arvu, kus 7 professori ja 1 dotsentuur. Eesti keele õpetajate teaduslikust ettevalmistusest ei võta osa mitte üksi Eesti keele professor, vaid ka Läänemere Soome keelte ja Uurali keeleteaduse professorid, kuna need kolm professori teatud viisil terviku moodustavad. Eesti keele teaduslik käsitlemine on sugukeeli appi võtmata täiesti võimatu. Teiselt poolt on aga võimatu kõigi meie sugukeelte mahutamine ühe professori alla. Nii lai ala muudaks asjaomase õppejõu tundide arvuga koormatud õpetajaks, sunniks teda üliõpilastele andma ainult pealiskaudseid teadmisi, ilma et teaduse edasiviimist juttugi võiks olla, ilma et ta teaduse arenemist omal alal isegi suudaks jälgida. Sellele lisaks puuduvad meil täiesti teaduse akadeemiad ja muud teaduslikud asutused riikliku toetusega, nagu nad on üldised paljusid kultuurmais, kus ülikoolist olenemata arendamist võiksid leida kõnesolevad alad.

Kuidas mõeldakse koolides ning noorsoo seas meie ajalooõpetamist teha huvitavaks ning näitlikuks, kui ühe selle abiteaduse, nimelt etnograafia arenemine juba selle algul seisma pannakse.

Läänemere Soome keelte professori ja etnograafia dotsentuuri kustutamises ülikooli õppekavas näevad allkirjutanud mitte ainult filosoofia teaduskonna koosseisude kokkutõmbamist, vaid üksikute eluliselt tarvilikkude teadusalade väljaheitmist meie kultuurelust.

Eriti veel, kui arvesse võtta, et mõlemad kõnesolevad õppekohad peale õppejõu palga ei nõua mingid muid väljaminekuid vastavate kabinetide ja laboratooriumide näol, on ka tegelik kokkuhoid nende kaotamisega õige väike.

Lõpuks ei taha meie tähendamata jätta, et ülikooli filosoofia teaduskond ühemeelselt on tähendatud õppetoolide ärakaotamise vastu hääletanud, ja ainult ülikooli nõukogus on teistkordsel hääletamisel Läänemere Soome keelte professori liitmist teise professoriga võimalikuks loetud koosolevate liikmete poole häälte koguga — 32 liikmest oli 18 koos olnud, kellest 9 poolt, 6 vastu ja 3 erapooletut —, kuna etnograafia dotsentuuri ärakaotamise poolt isegi mitte poolt osa koosolnud liikmetest ei ole hääletanud.“

Vaadake, isegi ülikooli enese ringkondades ei lepita selle kokkutõmbamisega. Aga kui seal näiteks tarvis oli professuure kokku tõmmata, siis ei vaieldud ärakaotamise vastu ülikooli ringkondades, kui teatava professori kaotamist võimalikuks peeti. Siin ei saa ainult arvudega rehkendada, sest kokkutõmbamise ja kokkutõmbamise vahel on ikkagi vahe. Need arvamised, mis ma ette tõin, on asjatundlikud ja sellepärast tahaksin loota, et minu ettepanek, mis II lugemisel vastu võeti, ka täna Riigikogu poolt vastuvõtmist leiab.

A. Anderkopp (tõer): Austatud Riigikogu liikmed! Ma võtsin selleks sõna, et toetada neid ettepanekuid, mis 2 lugupeetud eelkõnelejat on teinud. Kui Riigikogu tahab teisele seisukohale asuda, siis peab ta selgeks tegema need motiivid, mis põhjal ta seda teeb. Siin on täna ainult ühed motiivid ette toodud, nimelt arvustik, see ei kõnele aga iseenesest midagi. Kui meie endi arvustikku võrramaade arvustikuga hakkaksime kõrvu seadma, siis ei kõnele see võrdlus mitte meie vastu, vaid kasuks. Meie leiame seal proportsionaalselt rohkem õppejõude. Ma tahtsin tähelepanu juhtida just asjaolule, et nimetatud õppetool on see, mille kaudu meie oma ajalugu tundma õpime, sest meie vana ajalugu puudub meil täiesti. Kui meie ajaloo alal korraldiku tööd teha tahame, siis peame keeleteaduse alal sellele kaasa aitama. Suur töö on siin alles ees, kuna professor Koskinen ja professor Setälä tööd alles esimene samm on. Kui meie aga kodus ära lõikame Soome ranna keelte õppetooli, siis lõikame ka aluse ära Soome lahe ajaloo uurimiseks. Ma ei taha aga uskuda, et Riigikogu alused kinni paneb meie ajaloo uurimiseks. Kui meie sellelt seisukohalt küsimust kaaluda tahame, siis pean ma ütleva, et ärme lõikame seda ala ära, mis end kõige valusamalt tunda annab.

Juhataja **K. Einbund**: On esitatud ettepanekud: rkl. Raudkepilt, et Tartu ülikooli — a) ülikooli valitsuse õppejõud — professorite arv oleks 83.

Rkl. Johanson'ilt, et haridusministeeriumi — A) Juhatus ja üldsekretariaat — arhitekti; B) Riigi koolivalitsus. 2. Riigikoolid — kõigi asjaajajate; C) Teaduse ja kunsti peavalitsus. 1. Keskasutus — asjaajaja; 2. Tartu ülikool; d) arstiteaduskond — asjaajaja, f) matemaatika-loodusteaduskond. Botaanika instituut — ülemaedniku ja aedniku, g) loomaarsti teaduskond, õppesepikoda ja hobusekasvatuse ning exterieuri kabinet — sepa, i) ülikooli valitsuse kantselei — sekretäri abi, j) teaduskondade kantselei — asjaajaja, k) ülikooli majandusosakond — asjaajaja; 3) Tallinna tehnikum. Tehnikumi ametnikud ja teenijad — asjaajaja — palgad vastu võetakse sel kujul, nagu erikomisjon ette pani, nende ettepanekute vastu, mis rahaministri ettepanekul teisel lugemisel vähendati.

Siis rkl. Eilman'ilt: „Panen ette, k) ülikooli majandusosakond (lhk. 24) koosseisu võtta: masinist v 1 palgaga 7.000.—“

Lõpusõna on aruandjal. (Aruandja A. Laur: Ei tarvita.) Aruandja lõpusõna ei tarvita. Asun hääletamisele. Hääletamisele tuleb rkl. Raudkepi ettepanek. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud.

Hääletamisele tuleb rkl. Johanson'i ettepanek. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud. (L. Johanson, stp: Ära lugeda.) (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 24 häält, vastu 32 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud.

Hääletamisele tuleb rkl. Eilman'i ettepanek. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud.

Panen hääletamisele § 3. osa — haridusministeerium. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 3. osa — haridusministeerium vastu võetud.

Kaasaruandja **A. Laur** (loeb):

„Kohtuministeerium.

A. Keskasutus.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Ministri abi	a	1	35.000.—
Kodifikatsiooni osakonna juhataja (ühtlasi „Riigi Teataja“ vastutav toimetaja)	a	1	35.000.—

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Kodifikatsiooni osakonna liige (ministeeriumi nõunik)	a	4	33.000.—
Majanduse juhataja	a	1	22.000.—
Vangimajade inspektor	a	1	18.500.—
Kantselei juhataja	a	1	18.500.—
Vanem raamatupidaja	a	1	17.000.—
Peaarst	a	1	15.500.—
Elkaristusteadete korraldaja	a	1	12.000.—
Sekretär	a	1	11.000.—
Raamatupidaja	a	2	10.000.—
Asjaajaja	a	1	8.000.—
Vanem arveametnik	a	2	7.500.—
Registraator	a	1	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—

B. Kohtud.

1. Riigikohus.

Esimees	a	1	44.000.—
Abiesimees	a	1	41.000.—
Osakonna esimees	a	3	41.000.—
Liige	a	8	39.000.—
Lisarahukohtunik	a	2	22.000.—
Ülemsekretär	a	1	22.000.—
Osakonna sekretär	a	3	15.500.—
Abisekretär	a	1	12.000.—
Pristav	a	1	10.000.—
Raamatupidaja	a	1	9.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—
Kantseleiametnik	v	6	6.000.—

2. Kohtupalat.

Vanem esimees	a	1	41.000.—
Osakonna esimees	a	1	37.000.—
Liige	a	10	33.000.—
Sekretär	a	3	15.500.—
Abisekretär	a	2	12.000.—
Vanem kohtuameti kandidaat	v	12	13.000.—
Noorem kohtuameti kandidaat	v	8	8.000.—
Kohtupristav	a	2	10.000.—
Raamatupidaja	a	1	9.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—
Kantseleiametnik	v	4	6.000.—

3. Rahukogud.

Esimees	a	4	35.000.—
Abiesimees	a	7	31.000.—
Alaline liige	a	40	29.000.—
Rahukohtunik	a	53	26.000.—
Tähtsamate asjade kohtu-uuriija	a	4	27.000.—
Kohtu-uuriija	a	33	26.000.—
Sekretär	a	13	15.500.—
Abisekretär	a	19	11.000.—

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Kohtupristav	a	26	6.000.—	Sekretär	a	1	9.000.—
Raamatupidaja	a	2	12.000.—	Vanem arveametnik	a	12	7.500.—
Raamatupidaja	a	2	11.000.—	Arst keskvangimajas	a	1	11.000.—
Vanem arveametnik	a	5	7.500.—	Velskerid kesk-, eeluurimis-, Tartu vangimajades	v	5	7.500.—
Arhiivaar	a	4	9.000.—	Velskerid Rakvere, Narva, Pärnu, Võru vangimajas	v	4	6.500.—
Rahukohtuniku sekretär	a	53	9.000.—	Velskerid Haapsalu, Viljandi, Valga, Paide, Kuressaare vangimajades	v	5	6.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	66	6.500.—	Asjaajajad karistus-, eeluurimis-, Tartu, Rakvere, Narva, Pärnu, Valga, Võru, Haapsalu, Paide, Viljandi, Kuressaare vangimajades	a	12	7.000.—
Kantseleiametnik	v	120	6.000.—	Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—
Kinnistusjaoskonna sekretär	a	5	8.000.—	Kantseleiametnik	v	7	6.000.—
Kinnistusjaoskonna abisekretär	a	3	7.000.—	Vanem valvur	v	33	7.500.—
C. Prokuratuur.				Valvur	v	246	7.000.—
1. Riigikohtu juures.				Noorem valvur	v	109	6.500.—
Prokurör	a	1	39.000.—	Vangi saatesalga veltveebel	v	1	8.000.—
Abiprokurör	a	2	33.000.—	Vangi saatesalga asjaajaja	a	1	7.000.—
2. Kohtupalati juures.				Vanem vangisaatja	v	13	7.500.—
Prokurör	a	1	39.000.—	Vangisaatja	v	78	7.000.—
Abiprokurör	a	2	31.000.—	Noorem vangisaatja	v	40	6.500.—
Ekspertiiskabineti juhataja	a	1	27.000.—	2. Harku alacaliste kurjategijate kolonii.			
Ekspertiiskabineti juhataja abi	a	1	26.000.—	Direktor		1	} Palk õpetajate palgaseaduse järgi.
Käsutusametnik	a	1	15.500.—	Direktori pedagoogiline abi		1	
Sekretär	a	1	13.000.—	Õpetaja-kasvataja		5	
Abisekretär	a	1	9.000.—	Direktori abi	a	1	11.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—	Meister	v	5	10.000.—
Kantseleiametnik	v	2	6.000.—	Velsker (ühtlasi Harku vangimaja velsker)	v	1	7.500.—
3. Rahukogude juures.				Asjaajaja	a	1	7.000.—
Prokurör	a	4	33.000.—	Põllutööstuse instruktor (ühtlasi aednik)	v	1	7.500.—
Abiprokurör	a	17	28.000.—	Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
Sekretär	a	4	13.000.—	Valvur	v	10	7.000.—
Abisekretär	a	2	9.000.—	Noorem valvur	v	3	6.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	12	6.500.—	Kokku kohtuministeerium 1259.“			
Kantseleiametnik	v	17	6.000.—	II lugemisel loeti 1258 ametnikku, see oli kokkuvõtte viga, nii et tuleb arvestada 1259 ametnikuga.			
D. Vangimajad.				(Sekretäri kohale asub abisekretär J. Piiskar.)			
1. Vangimajad.				Juhataja K. Einbund: Asun § 3-da osa — kohtuministeeriumi — hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 3-da osa — kohtuministeerium — vastu võetud.			
Keskvangimaja ülem	a	1	17.000.—				
Vangimajaülem I j.	a	3	12.000.—				
Keskvangimaja ülema vanem abi	a	1	12.000.—				
Vangimajaülem II j.	a	4	11.000.—				
Keskvangimaja ülema I j. noorem abi	a	2	11.000.—				
Vangimajaülem III j.	a	6	10.000.—				
Vangimajaülema abi I j.	a	2	10.000.—				
Keskvangimaja ülema noorem abi II j.	a	2	10.000.—				
Vangimajaülema abi II j.	a	4	8.000.—				
Raamatupidaja	a	1	11.000.—				
Apteeker	v	1	9.000.—				

Kaasaruandja A. Laur (loeb):

Siseministeerium.

A. Juhatus.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Ministri abi	a	1	35.000.—
Peasekretär (ministri abi õigustega)	a	1	32.000.—

B. Administratiiv-osakond.

Direktor	a	1	32.000.—
Abidirektor	a	1	28.000.—
Omavalitsuse asjade juhataja	a	1	22.000.—
Registreerimise asjade juhataja	a	1	22.000.—
Omavalitsuse asjade juhataja abi	a	1	20.000.—
Perekonnaseisu aktide arhiivi juhataja	a	1	18.500.—
Pearaamatupidaja	a	1	18.500.—
Toompea lossi komandant	a	1	18.500.—
Sekretär	a	1	14.000.—
Kodakondsuse asjade juhataja	a	1	12.000.—
Arhivaar	a	1	12.000.—
Raamatupidaja	a	1	10.000.—
Sekretäri abi	a	1	9.000.—
Asjaajaja	a	2	7.500.—
Vanem arveametnik	a	2	7.500.—
Registraator	a	1	7.000.—
Vanem kantsleiametnik	v	2	6.500.—
Kantsleiametnik	v	4	6.000.—
Kadrioru pargi valitseja	v	1	6.000.—

C. Politsei-peavalitsus.

1. Juhatus ja kantslei.

Politseidirektor	a	1	32.000.—
Politseiabidirektor	a	1	30.000.—
Politseinspektor	a	3	24.000.—
Politsei vanem assistent II j.	a	1	14.000.—
Konstaabel I j.	a	1	10.000.—
Vanem kantsleiametnik	v	1	6.500.—
Kantsleiametnik	v	1	6.000.—

2. Üldsekretariaat.

Politsei üldsekretär	a	1	26.000.—
----------------------	---	---	----------

a) Passi toimkond.

Politsei vanem assistent I j.	a	1	15.500.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—
Registraator	a	1	7.000.—

b) Administratiiv-toimkond.

Politsei vanem assistent III j.	a	1	13.000.—
Registraator	a	1	7.000.—

c) Väljamaalaste-toimkond.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Politsei vanem assistent III j.	a	1	13.000.—
Politsei assistent	a	2	11.000.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—
Registraator	a	2	7.000.—
Vanem kantsleiametnik	v	1	6.500.—
Kantsleiametnik	v	1	6.000.—

3. Välispolitsei-osakond.

Politsei vanem assistent III j.	a	1	13.000.—
Sekretär	a	1	11.000.—
Registraator	a	1	7.000.—
Kantsleiametnik	v	1	6.000.—

4. Kriminaalpolitsei-osakond.

Politsei vanem assistent I j.	a	1	14.000.—
Politsei vanem assistent II j.	a	1	13.000.—
Sekretär	a	1	11.000.—
Registraator	a	1	7.000.—
Kantsleiametnik	v	2	6.000.—

5. Poliitilise politsei osakond.

Poliitilise politsei komissar I j.	a	3	22.000.—
Poliitilise politsei komissar II j.	a	2	20.000.—
Poliitilise politsei abikomissar I j.	a	2	17.000.—
Poliitilise politsei abikomissar II j.	a	5	15.500.—
Poliitilise politsei vanem assistent I j.	a	4	14.000.—
Poliitilise politsei vanem assistent II j.	a	6	13.000.—
Poliitilise politsei assistent I j.	a	6	12.000.—
Poliitilise politsei assistent II j.	a	25	11.000.—
Raamatupidaja	a	1	12.000.—
Sekretär	a	1	10.000.—
Sekretär	a	4	9.000.—
Poliitilise politsei vanem agent	a	15	9.000.—
Poliitilise politsei agent	a	30	8.000.—
Registraator	a	2	7.000.—
Vanem kantsleiametnik	v	2	6.500.—
Kantsleiametnik	v	2	6.000.—

6. Majandus-toimkond.

Politsei vanem assistent	a	1	15.500.—
Politsei assistent	a	1	11.000.—
Raamatupidaja	a	2	10.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
Registraator	a	1	7.000.—
Kantsleiametnik	v	1	6.000.—

7. Politseikool.

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Koolidirektor	a	1	22.000.—
Koolikomissar II j.	a	2	15.500.—
Spordiinstruktor	v	1	13.000.—
Kooli abikomissar II j.	a	3	11.000.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—

8. Prefektuurid.

Prefekt I j.	a	3	26.000.—
Prefekt II j.	a	3	22.000.—
Abiprefekt	a	6	18.500.—
Politseikomissar I j.	a	6	17.000.—
Politseikomissar II j.	a	16	15.500.—
Politseikomissar III j.	a	18	14.000.—
Politsei abikomissar I j.	a	10	12.000.—
Politsei abikomissar II j.	a	22	11.000.—
Konstaabel I j.	a	100	10.000.—
Konstaabel II j.	a	412	9.000.—
Allkonstaabel	a	70	8.000.—
Vanem kordnik	a	150	7.500.—
Kordnik	a	421	7.000.—
Sekretär I j.	a	1	13.000.—
Sekretär II j.	a	9	11.000.—
Sekretär III j.	a	7	10.000.—
Varahoidja	a	1	8.000.—
Aadressbüroo juhataja	a	2	10.000.—
Aadressbüroo juhataja	a	2	8.000.—
Asjaajaja I j.	a	21	8.000.—
Asjaajaja II j.	a	22	7.500.—
Asjaajaja III j.	a	40	7.000.—
Kriminaalkomissar I j.	a	2	22.000.—
Kriminaalkomissar II j.	a	4	20.000.—
Kriminaal abikomissar I j.	a	4	17.000.—
Kriminaal abikomissar II j.	a	2	15.500.—
Kriminaal vanem assistent I j.	a	10	14.000.—
Kriminaal vanem assistent II j.	a	20	13.000.—
Kriminaal assistent I j.	a	12	12.000.—
Kriminaal assistent II j.	a	48	11.000.—
Vanem agent	a	11	9.000.—
Agent	a	22	8.000.—
Raudteepolitsei komissar	a	1	18.500.—
Raudteepolitsei abikomissar	a	1	15.500.—
Raudteepolitsei abikomissar II j.	a	2	12.000.—
Konstaabel I j.	a	6	10.000.—
Konstaabel II j.	a	23	9.000.—
Allkonstaabel	a	18	8.000.—
Vanem kordnik	a	6	7.500.—
Kordnik	a	12	7.000.—
Sekretär	a	1	10.000.—
Asjaajaja I j.	a	1	8.000.—
Asjaajaja II j.	a	2	7.500.—
Asjaajaja III j.	a	1	7.000.—

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Vanem arveametnik	a	3	7.500.—
Vanem kantsleiametnik	v	43	6.500.—
Kantsleiametnik	v	105	6.000.—
Kokku siseministeerium		1887	

L. Johanson (stp): II lugemisel lükati tagasi komisjonis tehtud parandus-ettepanekud, need parandused, mis komisjonis olid läbi kaalutud ja tarvilikuks peetud. Nüüd vahepeal on uus valitsus ametisse astunud ja siseministeeriumil on oma juht olemas. Ma loodan, et nüüd härra siseminister sõna võtab ja toetab komisjoni ettepanekut.

Juhataja **K. Einbund**: Rkl. Johanson'i ettepaneku järgi tuleksid II lugemisel rahaministri ettepanekul vastuvõetud paranduste vastu vastuvõtmisele palgad, mis erikomisjoni poolt esitatud. (Hääletatakse). Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud.

Asun § 3-da osa — siseministeeriumi — hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 3-da osa — siseministeerium — vastu võetud.

Kaasaruandja **A. Laur** (loeb):

Põllutöoministeerium.

A. Keskasutus.

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Peasekretär (ühtlasi ministeeriumi nõunik)	a	1	26.000.—
Pearaamatupidaja (ühtlasi sekretär)	a	1	20.000.—
Raamatupidaja	a	1	14.000.—
Käsusametnik	a	1	14.000.—
Asjaajaja	a	1	11.000.—
Vanem kantsleiametnik	v	2	6.500.—

B. Maakorralduse ja metsade peavalitsus.

1. Juhatus.

Peadirektor (ühtlasi ministri abi) a 1 35.000.—

2. Riigimaade valitsus.

Direktor	a	1	32.000.—
Osakonna juhataja ja direktori asetäitja	a	1	24.000.—
Osakonna juhataja	a	3	20.000.—
Tehniline nõunik	a	1	20.000.—
Vanem insener	a	1	18.500.—
Revident-asjaajaja	a	4	13.000.—
Tehnik-revident	a	2	12.000.—
Riigimaade likvidaator I j.	a	5	12.000.—

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Riigimaade likvideator II j.	a	5	11.000.—	Asjaajaja	a	2	9.000.—
Raamatupidaja	a	4	10.000.—	Registraator	a	2	7.500.—
Statistik-asjaajaja	a	4	8.000.—	Vanem arveametnik	a	3	7.500.—
Vanem arveametnik	a	11	7.500.—	Vanem kantseleiametnik	v	8	6.500.—
Asjaajaja	a	4	9.000.—	Kantseleiametnik	v	9	6.000.—
Arveametnik	v	11	7.000.—				
Vanem kantseleiametnik	v	8	6.500.—	5. Riigimetsade valitsus.			
Kantseleiametnik	v	4	6.000.—	Direktor	a	1	32.000.—
3. Maakorralduse valitsus.				Osakonna juhataja, (direktori asetäitja)	a	1	24.000.—
Direktor, (peadirektori asetäitja)	a	1	32.000.—	Osakonna juhataja	a	2	22.000.—
Kultuur-tehnika büroo juhataja, (direktori asetäitja)	a	1	24.000.—	Metsa inspektor	a	2	20.000.—
Maakorralduse peakomisjoni, ühtlasi riigimaade planeerimise peakomisjoni alaline liige	a	1	24.000.—	Vanem metsataksaator	a	4	15.500.—
Maamõõdu inspektor	a	1	22.000.—	Sekretär-instruktor	a	1	14.000.—
Joonestusosakonna juhataja	a	1	18.500.—	Vanem maamõõtja	a	1	12.000.—
Maamõõdu revident	a	9	14.000.—	Maamõõtja	a	6	11.000.—
Kultuur-insener	a	1	18.500.—	Metsataksaator	a	4	12.000.—
Maakorraldaja	a	10	14.000.—	Kultuur-tehnik	a	1	12.000.—
Vanem maamõõtja	a	22	12.000.—	Vanem ehitustehnik	a	1	12.000.—
Vanem kultuur-tehnik	a	3	12.000.—	Noorem maamõõtja	a	8	10.000.—
Sekretär	a	1	13.000.—	Asjaajaja	a	1	9.000.—
Arhivaar	a	1	10.000.—	Asjaajaja	a	2	8.000.—
Maamõõtja	a	45	11.000.—	Statistik	a	1	8.000.—
Joonestaja kivitruki alal	a	2	9.000.—	Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—	Kantseleiametnik	v	3	6.000.—
Noorem maamõõtja	a	30	10.000.—	6. Esindused kohtadel.			
Vanem joonestaja	a	3	7.500.—	Riigimaadeülem (ühtlasi maakorralduse komisjoni alaline liige)	a	10	20.000.—
Joonestaja	v	4	7.000.—	Ringkonna riigimaadevalitseja (ühtlasi maakorralduse komisjoni alaline liige)	a	1	20.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—	Riigimaadeülema, ühtlasi maakorralduse komisjoni sekretär	a	10	10.000.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—	Ringkonna riigimaadevalitseja asjaajaja (ühtlasi maakorralduse komisjoni sekretär)	a	1	10.000.—
4. Administratiiv- ja majandusosakond.				Ringkonna riigimaadevalitseja I j.	a	21	12.000.—
Osakonna juhataja	a	1	24.000.—	Ringkonna riigimaadevalitseja II j.	a	40	10.000.—
Pearaamatupidaja (ühtlasi osakonna juhataja asetäitja)	a	1	20.000.—	Ringkonna riigimaadevalitseja asjaajaja	a	21	8.000.—
Pearaamatupidaja	a	1	18.500.—	Ringkonna riigimaadevalitseja asjaajaja II j.	a	40	7.500.—
Sekretär	a	1	17.000.—	Metsa revident	a	9	18.500.—
Kohtuasjadeajaja	a	2	17.000.—	Metsaülem I j.	a	28	13.000.—
Vanem raamatupidaja	a	3	13.000.—	Metsaülem II j.	a	53	11.000.—
Arhivaar	a	1	10.000.—	Metsaülem III j.	a	25	10.000.—
Raamatupidaja	a	8	11.000.—	Abimetsaülem I j.	a	36	9.000.—
Revident	a	1	14.000.—	Abimetsaülem II j.	a	46	8.000.—
Asjaajaja-raamatupidaja	a	1	10.000.—				
Noorem raamatupidaja	a	8	10.000.—				
Asjaajaja	a	1	9.000.—				
Vanem arveametnik	a	5	7.500.—				
Laohoidja	a	1	7.500.—				
Inventarilikvidatsioonikontrollör	a	6	8.000.—				

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Asjaajaja I j.	a	54	8.000.—
Asjaajaja II j.	a	52	7.500.—
Metsnik I j.	a	126	6.500.—
Metsnik II j.	a	113	6.000.—

7. Voltveti metsakool.

Juhataja	1	} Palk õpetajate te palgaseaduse järgi.
Õpetaja	1	
Aednik	v 1	

C. Põllumajanduse peavalitsus.

1. Juhatus ja kantselei.

Direktor (ministri abi õigusteaga)	a	1	35.000.—
Abidirektor	a	1	26.000.—
Sekretär	a	1	14.000.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—
Asjaajaja	a	1	7.500.—
Vanem raamatupidaja	a	1	15.500.—
Põllutöökoolide ja katseasjanduse nõunik	a	1	26.000.—
Põllu- ja taimekasvatuse eriteadlane (jaoskonna juhataja)	a	1	22.000.—
Hobusekasvatuse eriteadlane (jaoskonna juhataja)	a	1	22.000.—
Karjakasvatuse ja piimaasjanduse eriteadlane (jaoskonna juhataja)	a	1	22.000.—
Kalaasjanduse inspektor	a	1	17.000.—
Kalaasjanduse instruktor	a	1	12.000.—
Tõuraamatupidaja	a	1	7.500.—
Registraator	a	1	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—

2. Riigi seemnekontrolljaam.

Juhataja	a	1	24.000.—
Juhataja abi	a	1	17.000.—
Laborant-kontrolör	a	1	13.000.—
Laborant	a	1	10.000.—

3. Riigi põllutöökatsejaam.

Juhataja	a	1	22.000.—
Juhataja abi	a	1	15.500.—

4. Kuremaa karjakasvatuse kool.

Juhataja	1	} Palk õpetajate te palgaseaduse järgi.
Õpetaja	3	

5. Kuusiku karjakasvatuse kool.

Juhataja	1	} Palk õpetajate te palgaseaduse järgi.
Õpetaja	3	

6. Kehtna tütarlaste põllutöö- ja majapidamiskool.

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Juhataja	1	} Palk õpetajate te palgaseaduse järgi.	
Õpetaja	6		

7. Petseri põllutöökool.

Juhataja	1	} Palk õpetajate te palgaseaduse järgi.
Õpetaja	3	

8. Antsla tütarlaste majapidamiskool.

Juhataja	1	} Palk õpetajate te palgaseaduse järgi.
Õpetaja	3	

9. Tori hobusekasvatuse.

Juhataja	a	1	18.500.—
----------	---	---	----------

D. Loomatervishoiu peavalitsus.

Direktor	a	1	30.000.—
Vanem loomaarst (direktori asetäitja)	a	1	24.000.—
Sekretär-raamatupidaja	a	1	12.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Lihaväljaveo kontrolljaama juhataja (Tallinna piiriloomaarst)	a	1	22.000.—
Valga maakonna ja piiriloomaarst	a	1	17.000.—
Piiriloomaarst	a	2	17.000.—
Maakonna loomaarst	a	10	12.000.—
Jaoskonna loomaarst	a	26	11.000.—
Kokku põllutööministeerium		1101	

L. Johanson (stp): Ma ei rutanud sõnavõtmisega, sest arvasin, et härra Laur, kes komisjonis tegi terve rea suurendamis-ettepanekuid, siin neid kordab, et seega päästa ennast koomilisest seisukorrast, kuhu teised teda on asetanud. Kuna härra Laur ei ole seda teinud, siis kordan neid ettepanekuid omalt poolt. Loodan, et härra Laur ning tema kaaslased neid ettepanekuid just selles osas toetama saavad.

Juhataja K. Einbund: Rkl. Johanson'i ettepaneku järgi tuleksid põllutööministeeriumi alal kõik palgad vastuvõtmisele selles ulatuses, nagu erikomisjon neid esitas, rahaministri parandus-ettepanekute vastu, mis II lugemisel vastu võeti.

(Hääletatakse.) Nähtava enamusega on rkl. Johanson'i ettepanek tagasi lükatud.

Asun § 3-da osa — põllutöoministeeriumi — hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 3-da osa — põllutöoministeerium — vastu võetud.

Kaasaruandja **A. Laur** (loeb):

Teedeministeerium.

A. Juhatus ja kantselei.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Ministri abi	a	1	35.000.—
Peainspektor	a	1	30.000.—
Nõunik	a	1	22.000.—
Kantselei juhataja	a	1	18.500.—
Peasekretär (juriskonsult)	a	1	26.000.—
Pearaamatupidaja	a	1	18.500.—
Pearaamatupidaja abi	a	1	12.000.—
Käsituseametnik	a	1	14.000.—
Asjaajaja	a	3	11.000.—
Registraator	a	1	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	4	6.500.—

B. Ehitus-tehnika osakond.

Direktor	a	1	30.000.—
Peainsener	a	1	22.000.—
Peaarhitekt	a	1	22.000.—
Vanem insener	a	1	18.500.—
Jõuvankrite ja lennuasjanduse inspektor	a	1	17.000.—
Ehitusrevident	a	1	17.000.—
Noorem insener	a	1	15.500.—
Vanem tehnik	a	2	12.000.—
Vanem joonestaja	a	2	7.500.—

C. Sisevete uurimise büroo.

Juhataja	a	1	22.000.—
Eriteadlane hüdroomeetria alal	a	1	18.500.—
Vanem tehnik	a	1	12.000.—

Riigi raudteedevalitsus.

A. 1. Juhatus.

Peadirektor	a	1	35.000.—
Peadirektori abi	a	1	32.000.—
Välisühenduste korraldaja	a	1	18.500.—

2. Kantselei.

Sekretär	a	1	17.000.—
Asjaajaja	a	1	10.000.—
Asjaajaja abi	a	1	8.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	6	6.500.—
Registraator	a	1	7.000.—
Arhivaar	a	1	7.500.—
Kantseleiametnik	v	3	6.000.—
Telefonist	v	1	6.000.—

3. Isikliku koosseisu jaoskond.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Juhataja	a	1	15.500.—
Asjaajaja	a	1	10.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—

4. Juriskonsultatsioon ja juurdlused.

Juriidiline asjaajaja	a	1	17.000.—
Vanem revident	a	1	17.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

5-a) Tervishoiu osakond.

Peaarst	a	1	24.000.—
Sekretär	a	1	10.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

b) Liin.

Jaoskonnaarst	a	1	22.000.—
Jaoskonnaarst	a	2	20.000.—
Jaoskonnaarst	a	4	18.500.—
Jaoskonnaarst	a	2	15.500.—
Jaoskonnaarsti abi	a	6	14.000.—
Jaoskonnaarsti abi	a	3	12.000.—
Jaoskonnaarsti abi	a	6	10.000.—
Apteegi kesklaos juhataja	a	1	17.000.—
Apteegi juhataja	a	1	11.000.—
Apteegi juhataja abi	a	1	10.000.—
Laborant	a	1	10.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Hambaarst	v	1	13.000.—
Hambaarst	v	1	12.000.—
Desinfektor	v	1	7.000.—
Ämmaemand	v	5	7.000.—

B. Finantsdireksioon.

1. Juhatus.

Direktor	a	1	30.000.—
----------	---	---	----------

2. Arveosakond.

Osakonna juhataja-pearaamatupidaja (ühtlasi direktori asetäitja)	a	1	26.000.—
Vanem raamatupidaja (osakonna juhataja asetäitja)	a	1	24.000.—
Vanem raamatupidaja	a	2	18.500.—
Raamatupidaja	a	4	13.000.—
Raamatupidaja	a	4	11.000.—
Noorem raamatupidaja	a	3	10.000.—
Asjaajaja	a	1	10.000.—
Noorem raamatupidaja	a	2	9.000.—
Vanem arveametnik	a	2	7.500.—
Arveametnik	v	2	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—
Peakassa juhataja	a	1	15.500.—

Ametinimetused	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Peakassa juhataja abi	a	1	11.000.—
Palgamaksja	a	3	10.000.—
Rahalugeja	v	5	6.500.—
3. Tariifi ja kontrolli osakond.			
Juhataja	a	1	22.000.—
Jaoskonna juhataja (ühtlasi osakonna juhataja asetäitja)	a	1	18.500.—
Tariifiteadlane	a	1	12.000.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—
Laojuhataja	a	1	10.000.—
Vanem kontrolör	a	3	12.000.—
Kontrolör	a	3	11.000.—
Kontrollametnik I j.	a	15	10.000.—
Kontrollametnik II j.	a	12	9.000.—
Kontrollametnik III j.	a	2	7.500.—
Vanem raamatupidaja	a	1	17.000.—
Noorem raamatupidaja	a	1	10.000.—
Noorem raamatupidaja	a	1	9.000.—
Vanem arveametnik	a	4	7.500.—
Arhivaar	a	1	7.500.—
Arveametnik	v	3	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—

4. Statistika osakond.

Juhataja	a	1	20.000.—
Vanem statistik (ühtlasi juhataja asetäitja)	a	1	17.000.—
Vanem statistik	a	1	12.000.—
Statistik	a	10	8.000.—
Noorem statistik	a	5	7.000.—

C. Varustuse direktsioon.**1. Juhatus ja kantselei.**

Direktor	a	1	30.000.—
Vanem revident	a	1	15.500.—
Sekretär	a	1	11.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	4	6.500.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—

2. Materjali osakond.

Juhataja (ühtlasi direktori asetäitja)	a	1	24.000.—
Laudkonna juhataja	a	1	12.000.—
Laudkonna juhataja	a	1	11.000.—
Tehnik	a	2	10.000.—
Asjaajaja-korrespondent	a	1	10.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—

3. Kütte- ja tarbepuude osakond.

Juhataja	a	1	22.000.—
Laudkonna juhataja	a	1	12.000.—
Tehnik	a	1	10.000.—

4. Raamatupidamine.

Ametinimetused	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Direktsiooni raamatupidaja	a	1	17.000.—
Noorem raamatupidaja	a	3	9.000.—
Vanem arveametnik	a	3	7.500.—
Arveametnik	v	1	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—

5. Liini laod.**a) Pealadu.**

Laojuhataja	a	1	17.000.—
Laojuhataja abi	a	1	11.000.—
Raamatupidaja	a	1	10.000.—
Noorem raamatupidaja	a	1	9.000.—
Vanem arveametnik	a	2	7.500.—
Arveametnik	v	3	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—
Vanem aidamees	a	5	6.500.—
Aidamees	v	4	6.000.—
Aidamees-ekspediitor	v	1	6.000.—

b) Möisaküla ladu.

Laojuhataja	a	1	13.000.—
Noorem raamatupidaja	a	1	9.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—
Vanem aidamees	a	1	6.500.—
Aidamees	v	1	6.000.—

c) Tallinna kütteladu.

Laojuhataja	a	1	11.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
Aidamees	v	1	6.000.—

d) Tapa ladu.

Laojuhataja	a	1	9.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—
Aidamees	v	1	6.000.—

e) Narva ladu.

Laojuhataja	a	1	9.000.—
Arveametnik	v	1	7.000.—
Aidamees	v	1	6.000.—

f) Valga ladu.

Laojuhataja	a	1	12.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—
Vanem aidamees	a	1	6.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—

g) Tartu ladu.

Laojuhataja-arveametnik	a	1	8.000.—
Aidamees	v	1	6.000.—

h) Liini laod.			Ametinimetused.		Liik. Arv. Kuupalk.		
Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Reserv-ladude ülevaataja	v	3	7.500.—	Teemeister II j.	a	26	11.000.—
D. Ehituse direktsioon.				Teemeister III j.	a	32	10.000.—
1. Juhatus ja kantselei.				Eestöötegija I j.	v	7	7.500.—
Direktor	a	1	30.000.—	Eestöötegija I j.	v	63	7.000.—
Uute tööde juhataja	a	1	22.000.—	Eestöötegija II j.	v	137	6.500.—
Sekretär	a	1	11.000.—	Signalimehaanik	a	1	12.000.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—	7. Hoonete järelvalve.			
Vanem kantseleiametnik	v	4	6.500.—	Hoonete ülevaataja	a	1	12.000.—
Kantseleiametnik	v	1	6.000.—	Hoonete ülevaataja	a	3	10.000.—
2. Tehnika osakond.				Hoonete ülevaataja abi	a	1	8.000.—
Juhataja (ühtlasi direktori asetäitja)	a	1	24.000.—	E. Ekspluatatsiooni direktsioon.			
Jaoskonna juhataja	a	3	20.000.—	1. Juhatus ja kantselei.			
Insener	a	3	15.500.—	Direktor	a	1	30.000.—
Vanem tehnik	a	3	12.000.—	Inspektor	a	1	22.000.—
Tehnik	a	1	10.000.—	Sekretär	a	1	11.000.—
Vanem joonestaja	a	1	7.500.—	Asjaajaja	a	1	9.000.—
Joonestaja	v	2	7.000.—	Vanem kantseleiametnik	v	6	6.500.—
3. Kinnisvarade võõranduse osakond.				2. Tehnilise liikumise osakond.			
Juhataja	a	1	20.000.—	Juhataja, (ühtlasi direktori asetäitja)	a	1	26.000.—
Vanem maamõõtja	a	1	14.000.—	Vedude jaoskonna juhataja	a	1	18.500.—
Tehnik	a	1	10.000.—	Administratiiv jaoskonna juhataja	a	1	17.000.—
4. Raamatupidamine.				Otseühenduse laudkonna juhataja	a	1	12.000.—
Direktsiooni raamatupidaja	a	1	18.500.—	Asjaajaja	a	1	9.000.—
Raamatupidaja	a	1	12.000.—	Vagunite üleande kontrolör	a	1	10.000.—
Noorem raamatupidaja	a	3	10.000.—	Vanem arveametnik	a	2	7.500.—
Noorem raamatupidaja	a	3	9.000.—	Vanem kantseleiametnik	v	4	6.500.—
Vanem arveametnik	a	12	7.500.—	Kantseleiametnik	v	2	6.000.—
5. Liini jaoskonnad.				3. Kaubandusosakond.			
Jaoskonna juhataja	a	1	22.000.—	Juhataja	a	1	22.000.—
Jaoskonna juhataja	a	6	20.000.—	Pretensioonide korraldaja	a	1	13.000.—
Jaoskonna juhataja abi	a	6	15.500.—	Lepingute korraldaja	a	1	13.000.—
Vanem tehnik	a	7	12.000.—	Vanem kaubanduse ametnik	a	2	7.500.—
Tehnik	a	5	10.000.—	Kaubanduse ametnik I j.	v	1	6.500.—
Noorem tehnik	a	5	8.000.—	4. Raamatupidamine.			
Kopeerija	v	1	6.000.—	Direktsiooni raamatupidaja	a	1	17.000.—
Asjaajaja	a	7	9.000.—	Raamatupidaja	a	1	11.000.—
Raamatupidaja *)	a	5	9.000.—	Isikliku koosseisu korraldaja	a	1	10.000.—
Arveametnik	v	1	7.000.—	Noorem raamatupidaja	a	3	9.000.—
Vanem arveametnik *)	a	6	7.500.—	Vanem arveametnik	a	8	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	15	6.500.—	Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Arveametnik *)	v	1	7.000.—	5. Jaamade tehniline teenistus.			
6. Liini järelvalve.				Jaamaülem väljaspool klassi	a	1	18.500.—
Teemeister I j.	a	4	13.000.—	Jaamaülem I kl.	a	4	15.500.—
Teemeister I j.	a	3	12.000.—	Jaamaülem I kl.	a	5	14.000.—

*) Liini jaoskonnas 5 raamatupidajat kuupalgaga à 9.000 mk., 6 vanemat arveametnikku kuupalgaga à 7.500 mk. ja 1 arveametnik kuupalgaga 7.000 mk. on koosseisus ette nähtud ajutiselt, kuni 15. maini 1927. a.

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Jaamaülem II kl.	a	10	12.000.—	Reservi korraldaja	a	2	7.500.—
Jaamaülem III kl.	a	25	11.000.—	Rongijuht reisirongides	a	46	7.500.—
Jaamaülem IV kl.	a	22	10.000.—	Rongijuht kaubarongides	a	57	7.000.—
Jaamaülem V kl.	a	33	8.000.—	Pagasi ja kauba jaotaja	v	48	6.500.—
Jaamaülema abi väljaspool klassi	a	1	12.000.—	Vanem konduktor	v	100	6.500.—
Jaama vanem korraldaja (jaamaülema vanem abi)	a	11	11.000.—	3. Telegrahvi ja telefoni liini teenistus.			
Jaama korraldaja I kl. (jaamaülema abi)	a	27	9.000.—	Tallinna telegrahvi-jaama juhataja	a	1	8.000.—
Jaama korraldaja II kl. (jaamaülema abi)	a	25	8.000.—	Vanem telegrahvist	a	7	7.000.—
Jaama korraldaja III kl. (jaamaülema abi)	a	40	7.500.—	Telegrahvist	v	32	6.500.—
Jaama korraldaja IV kl. (jaamaülema abi)	a	31	7.000.—	Noorem telegrahvist	v	14	6.000.—
Jaama korraldaja V kl. (jaamaülema abi)	a	25	7.000.—	Telefonist	v	32	6.000.—
Ekspluatatsiooni revident	a	5	17.000.—	Tagavara telegrahvist	v	10	6.000.—
Vanem rongide korraldaja	a	2	13.000.—	F. Veo direksioon.			
Noorem rongide korraldaja	a	3	11.000.—	1. Juhatus ja kantselei.			
Vanem tagavara ametnik	a	10	8.000.—	Direktor	a	1	30.000.—
Noorem tagavara ametnik	a	16	7.500.—	Sekretär	a	1	11.000.—
Vanem rongide seadja	v	3	7.500.—	Asjaajaja	a	1	9.000.—
Rongiseadja	v	57	7.000.—	Vanem kantseleiametnik	v	4	6.500.—
Vanem tehnilise liikumise ametnik	v	8	7.000.—	Kantseleiametnik	v	1	6.000.—
Tehnilise liikumise ametnik	v	40	6.500.—	2. Veereva koosseade osakond.			
Vanem rööpaseadja	v	18	6.500.—	Juhataja (ühtlasi direktori asetäitja)	a	1	24.000.—
Signalist	v	21	6.000.—	Veduri jaoskonna juhataja	a	1	18.500.—
Haakija	v	52	6.500.—	Vaguni jaoskonna juhataja	a	1	17.000.—
6. Jaamade kaubanduslik teenistus.				Tehnik	a	3	10.000.—
Kaubakontori juhataja	a	1	12.000.—	Revident	a	1	14.000.—
Kaubakontori juhataja	a	1	10.000.—	Konventsiooni laudkonna juhataja	a	1	14.000.—
Kaubakontori juhataja	a	5	9.000.—	3. Tehniline osakond.			
Kaubakontori juhataja abi	a	2	7.000.—	Juhataja	a	1	22.000.—
Asjaajaja	a	1	8.000.—	Veevärgi, kaalude ja tulekaitse abinõude revident	a	1	14.000.—
Laekur	a	18	9.000.—	Soojustehnika asjade korraldaja	a	1	14.000.—
Laekur	a	31	8.000.—	Vanem joonestaja-konstruktor	a	1	10.000.—
Laekur	a	15	7.500.—	Materjalide asjade korraldaja	a	1	14.000.—
Kauba üleandja agent	a	3	7.500.—	Vanem joonestaja	a	1	7.500.—
Kaubahoovi ülevaataja	a	5	8.000.—	4. Elektrotehnika osakond.			
Kaubahoovi ülevaataja	a	4	7.500.—	Osakonna juhataja	a	1	22.000.—
Takseerija	a	10	7.500.—	Välistöõde juhataja	a	1	18.500.—
Piletimüüja	v	7	6.500.—	5. Raamatupidamine.			
Kauba vastuvõtja-väljandja	v	59	6.500.—	Direksiooni raamatupidaja	a	1	18.500.—
Kaubandusametnik	v	45	6.500.—	Raamatupidaja	a	1	12.000.—
Kaubandusametnik	v	32	6.000.—	Noorem raamatupidaja	a	2	10.000.—
7. Rongide teenistus.				Noorem raamatupidaja	a	3	9.000.—
Konduktorite reservi ülem	a	1	9.000.—				
Konduktorite reservi ülem	a	1	8.000.—				
Rongide revident	a	2	8.000.—				

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Vanem arveametnik	a	8	7.500.—	Rongiseadja	v	1	6.500.—
Arveametnik	v	8	7.000.—	Materjali ja tööriistade väl-			
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—	jaandja	v	1	7.000.—
6. Liini teenistus.				10. Mõisaküla tehased.			
Jaoskonna juhataja	a	2	22.000.—	Tehaste ja veojaoskonna			
Jaoskonna juhataja	a	1	20.000.—	ülem	a	1	24.000.—
Jaoskonna juhataja abi	a	4	15.500.—	Insener (ülema asetäitja)	a	1	17.000.—
Revident	a	1	13.000.—	Raamatupidaja	a	1	14.000.—
Depooülem	a	4	13.000.—	Raamatupidaja noorem	a	1	10.000.—
”	a	1	11.000.—	Arveametnik	v	1	7.000.—
Depoo korraldaja	a	5	11.000.—	Tabelipidaja	v	4	6.500.—
Depoo korraldaja	a	5	10.000.—	Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—
Raamatupidaja	a	3	10.000.—	Kantseleiametnik	v	1	6.000.—
Asjaajaja	a	3	9.000.—	Tehnik	a	1	10.000.—
Vanem arveametnik	a	2	7.500.—	Meister I j.	a	2	13.000.—
Arveametnik	v	4	7.000.—	Tööjuht	v	3	10.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	11	6.500.—	Elektro-mehaanik	v	1	7.500.—
Kantseleiametnik	v	8	6.000.—	Elektromontöör	v	2	7.000.—
Kaalumeister	v	3	7.000.—	Tehaste masinist	v	3	7.000.—
Kellameister	v	1	7.000.—				
Vanem kontroll-mehaanik	a	1	13.000.—	10. Peatehased.			
Kontroll-mehaanik	a	3	12.000.—	Tehaste ülem	a	1	26.000.—
Vanem elektro-tehnik	a	2	12.000.—	Tehaste ülema abi	a	1	20.000.—
Vanem elektro-mehaanik	a	6	8.000.—	Insener	a	1	15.500.—
Elektro-mehaanik	a	14	7.500.—	Raamatupidaja	a	1	17.000.—
Elektro-mehaanik	a	6	7.000.—	Sekretär	a	1	11.000.—
Elektro-montöör	v	12	7.000.—	Laudkonna juhataja	a	2	11.000.—
7. Veduri teenistus.				Vanem arveametnik	a	2	7.500.—
Mootorvaguni juht	a	6	9.000.—	Arveametnik	v	3	7.000.—
Sõidurongi ja I kl. veduri-				Tabelipidaja	v	7	6.500.—
juht	a	45	10.000.—	Vanem kantseleiametnik	v	12	6.500.—
Kaubarongi ja II kl. vedu-				Kantseleiametnik	v	2	6.000.—
rijuht	a	86	9.000.—	Vanem joonestaja	v	1	7.500.—
Manöövri ja III kl. vedu-				Tehnik	a	2	10.000.—
rijuht	a	59	8.000.—	Vanem meister	a	2	14.000.—
Vedurijuhi õigustega ja I				Meister I j.	a	2	13.000.—
kl. abi	v	136	7.500.—	Meister III j.	a	6	10.000.—
Vedurijuhi õigusteta ja II				Tööjuht	v	13	10.000.—
kl. abi	v	58	7.000.—	Hoovitööde juhataja	v	1	10.000.—
8. Vaguni järelevaatus.				Tööriistade kambri juht	v	1	9.000.—
Vaguni tehnika agent	a	2	9.000.—	Tööriistade väljaandja	v	1	8.000.—
Vanem vaguni järelevaataja	v	6	7.500.—				
Vaguni järelevaataja	v	41	7.000.—	Posti-telegrahvi-telefoni			
9. Töökojad.				peavalitsus.			
Meister I j.	a	8	13.000.—	A. Juhatus ja kantselei.			
Tööjuht	v	9	10.000.—	Peadirektor	a	1	32.000.—
Vanem arveametnik	a	1	7.500.—	Peainsener (ühtlasi peadi-			
Arveametnik	v	1	7.000.—	rektori asetäitja)	a	1	28.000.—
Tabelipidaja	v	3	6.500.—	Inspektor	a	1	22.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—	Personaalkaasikonna juhataja			
Kantseleiametnik	v	2	6.000.—	(ühtlasi sekretär)	a	1	17.000.—
				Asjaajaja-arhivaar	a	1	11.000.—
				Vanem posti-telegrahvi-te-			
				lefoni ametnik	a	1	11.000.—

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Posti- telegraphvi-telefoni ametnik I j.	a	1	10.000.—	Väljaspool klassi kontorites	a	2	13.000.—
Posti-telegraphvi-telefoni ametnik II j.	a	2	8.000.—	Korrespondent	a	1	12.000.—
Registraator	a	1	7.000.—	Vanem posti-telegraphvi-telefoni ametnik	a	1	11.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—	Posti-telegraphvi-telefoni ametnik I j.	a	5	10.000.—
B. Tehnika, telegraphvi-telefoni ja raadio osakond. (Osakonda juhatab peainsener).				Posti-telegraphvi-telefoni ametnik II j.	a	1	8.000.—
Juhataja abi	a	1	20.000.—	Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Vanem insener	a	3	18.500.—	E. Arveosakond.			
Tehniliste materjalide kesk-lao juhataja	a	1	15.500.—	Osakonna juhataja-pearaamatupidaja	a	1	20.000.—
Ekspluatatsiooni juhataja	a	1	14.000.—	Pearaamatupidaja abi	a	1	15.500.—
Ehituste ja remontide juhataja	a	1	14.000.—	Kontrolljaoskonna juhataja	a	1	15.500.—
Tehniliste aruannete kontrollör	a	1	14.000.—	Postikassa juhataja	a	1	12.000.—
Vanem tehnik	a	2	12.000.—	Vanem raamatupidaja	a	1	12.000.—
Posti-telegraphvi-telefoni tehnik I j.	a	1	10.000.—	Vanem arveametnik	a	3	7.500.—
Posti-telegraphvi-telefoni ametnik I j.	a	1	10.000.—	Posti-telegraphvi-telefoni ametnik I j.	a	4	10.000.—
Meister I j.	v	1	9.000.—	Posti-telegraphvi-telefoni ametnik II j.	a	2	8.000.—
Noorem raamatupidaja	a	2	9.000.—	Posti-telegraphvi-telefoni ametnik III j.	a	1	7.000.—
Posti-telegraphvi-telefoni mehaanik I j.	a	1	7.500.—	Statistik	a	1	9.000.—
Vanem joonestaja	a	1	7.500.—	Vanem kantseleiametnik	v	3	6.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—	F. Asutused kohtadel.			
C. Posti osakond.				1. Posti-telegraphvi-telefoni kontorite ülemad.			
Osakonna juhataja	a	1	20.000.—	Väljaspool klassi kontorites	a	1	18.500.—
Ekspluatatsiooni juhataja	a	1	15.500.—	Väljaspool klassi kontorites	a	2	17.000.—
Postiveo juhataja	a	1	15.500.—	I klassi kontorites	a	6	14.000.—
Majanduse juhataja	a	1	17.000.—	II klassi kontorites	a	6	12.000.—
Vanem posti-telegraphvi ja telefoni ametnik	a	2	11.000.—	III klassi kontorites	a	25	9.000.—
Posti-telegraphvi-telefoni ametnik I j.	a	2	10.000.—	IV klassi kontorites	a	46	8.000.—
Posti-telegraphvi-telefoni ametnik II j.	a	3	8.000.—	V klassi kontorites	a	37	7.500.—
Meister I j.	v	1	9.000.—	2. Linna telefonivõrkude ülemad.			
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—	Väljaspool klassi võrkudes	a	1	18.500.—
D. Rahvusvaheline osakond.				I klassi võrkudes	a	1	14.000.—
Osakonna juhataja	a	1	20.000.—	II klassi võrkudes	a	1	10.000.—
Ekspluatatsiooni juhataja	a	1	17.000.—	3. Maakondade telegraphvi-telefoni võrkude ülemad.			
Rahvusvaheliste arvete korraldaja	a	1	17.000.—	Väljaspool klassi võrkudes	a	3	17.000.—
Reklamatsioonide büroo juhataja	a	1	15.500.—	I klassi võrkudes	a	4	14.000.—
Sekretär	a	1	15.500.—	II klassi võrkudes	a	2	12.000.—
Tariifi-eriteadlane	a	1	15.500.—	4. Raadiojaamade ülemad.			
				Raadiojaama ülem	a	1	18.500.—
				Raadiojaama ülem	a	1	11.000.—
				5. Posti-telegraphvi-telefoni kontorite ülemate abid.			
				Väljaspool klassi kontorites	a	1	15.500.—

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	16. Raadiomotoristid.	Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
I klassi kontorites	a	6	12.000.—	Ametinimetus.	v	2	9.000.—	
II klassi kontorites	a	6	10.000.—	Motorist I j.	v	1	8.000.—	
III klassi kontorites	a	25	8.000.—	Motorist II j.				
6. Linna telefonivõrkude ülemate abid.				17. Meistrid.				
Väljaspool klassi võrkudes	a	1	15.500.—	Meister I j.	v	6	9.000.—	
7. Raadiojaamade ülemate abid.				Meister II j.	v	6	7.500.—	
Raadiojaama ülema abi	a	1	17.000.—	18. Montöörid.				
8. Osa- ja jaoskondade juhatajad.				Montöör I j.	v	36	6.500.—	
Väljaspool klassi kontorites	a	10	12.000.—	Montöör II j.	v	72	6.000.—	
Väljaspool klassi telefonivõrkudes	a	1	12.000.—	19. Postiljonid.				
9. Posti-telegraphvi-telefoni ametnikud.				Vanem	v	212	6.500.—	
Vanem ametnik	a	32	11.000.—	Noorem	v	216	6.000.—	
Ametnik I-a järk	a	56	10.000.—	Mereasjanduse peavalitsus.				
Ametnik I-b järk	a	71	9.000.—	A. Keskasutus.				
Ametnik II-a järk	a	62	8.000.—	Direktor	a	1	32.000.—	
Ametnik II-b järk	a	114	7.500.—	Navigatsiooni inspektor (ühtlasi Tallinna sadamate kapten)	a	1	22.000.—	
Ametnik III järk	a	159	7.000.—	Laevade inspektor	a	1	22.000.—	
Ametnik IV järk	a	189	6.500.—	Masinate inspektor	a	1	22.000.—	
10. Kiiraparatuuridel töötavad posti-telegraphvi-telefoni ametnikud.				Pearaamatupidaja	a	1	18.500.—	
Ametnik I järk	a	15	11.000.—	Vanem raamatupidaja	a	1	13.000.—	
Ametnik II järk	a	15	9.000.—	Sekretär	a	1	13.000.—	
11. Kõnede registreerijad.				Laekahoidja	a	1	10.000.—	
Kõnede registreerijad	v	30	6.000.—	Raamatupidaja	a	3	9.000.—	
12. Raamatupidajad.				Noorem raamatupidaja	a	2	8.000.—	
Raamatupidaja	a	2	8.000.—	Asjaajaja	a	1	10.000.—	
Raamatupidaja	a	7	7.500.—	Registraator	a	1	7.000.—	
13. Insenerid.				Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—	
Vanem insener	a	1	18.500.—	Kantseleiametnik	v	3	6.000.—	
Insener	a	2	15.500.—	1. Varustusjaoskond.				
14. Tehnilise jaoskonna juhatajad.				Jaoskonna juhataja	a	1	13.000.—	
Tehnilise jaoskonna juhataja I järk	a	12	12.000.—	Raamatupidaja	a	1	11.000.—	
Tehnilise jaoskonna juhataja II järk	a	23	10.000.—	Lao ülevaataja	a	1	11.000.—	
15. Posti-telegraphvi-telefoni mehaanikud.				Raamatupidaja	a	1	9.000.—	
Vanem mehaanik	a	24	8.000.—	Lao ülevaataja	a	1	8.000.—	
Mehaanik I järk	a	37	7.500.—	Vanem arveametnik	a	3	7.500.—	
Mehaanik II järk	a	24	7.000.—	Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—	
				B. Ehitusosakond.				
				Osakonna juhataja (ühtlasi direktori asetäitja)	a	1	24.000.—	
				Vanem tööde juhataja insener	a	3	18.500.—	
				Vanem tehnik	a	1	12.000.—	
				Kraana juht	a	2	12.000.—	
				Tehnik	a	2	10.000.—	
				Mehaanik	a	2	8.000.—	
				Vanem joonestaja	a	1	7.500.—	
				Tuuker	v	1	9.000.—	
				Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—	

1. Süvendustööd.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Süvendustööde juhataja	a	1	18.500.—
Tehnik	a	1	10.000.—

2. Süvendaja „Maameja.“

Kapten	a	1	15.500.—
Mehaanik	a	1	12.000.—

3. Süvendaja „Pärnu.“

Kapten	a	1	15.500.—
Mehaanik	a	1	12.000.—

4. V.-l. „Tugev.“

Kapten	a	1	14.000.—
Mehaanik	a	1	11.000.—

C. Tuletornide osakond.

Osakonna juhataja	a	1	22.000.—
Osakonna juhataja abi (ühtlasi meremärkide korraldaja)	a	1	15.500.—
Kaartide korrektor	a	1	14.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Tuletornide ülevaataja	v	18	7.000.—
Motorist	v	13	6.000.—
Tuletorni vanem teenija	v	15	6.000.—

1. A.-l. „Sekstant.“

Kapten	a	1	17.000.—
Mehaanik	a	1	14.000.—
Pootsman	v	1	7.000.—

2. A.-l. „Lood.“

Kapten	a	1	17.000.—
Mehaanik	a	1	14.000.—
Pootsman	v	1	7.000.—

3. M.-l. „Pirita.“

Kapten	a	1	17.000.—
Mehaanik	a	1	10.000.—

4. „Töstelaev nr. 2.“

Kapten	a	1	17.000.—
Mehaanik	a	1	14.000.—
Tuuker	v	1	8.000.—

5. T.-l. „Revalstein.“

Kapten	a	1	12.000.—
Assistent	v	1	7.500.—
Pootsman	v	1	7.000.—

6. T.-l. „Reserve.“

Kapten	a	1	14.000.—
Mehaanik	a	1	10.000.—
Assistent	v	1	7.500.—
Pootsman	v	1	7.000.—

7. T.-l. „Saritschev.“

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Kapten	a	1	14.000.—
Mehaanik	a	1	10.000.—
Tüürimees	a	1	10.000.—
Raadiotelegrahvist	v	2	8.000.—
Assistent	v	2	7.500.—
Pootsman	v	1	7.000.—

8. T.-l. „Nekmangrund.“

Mehaanik	a	1	10.000.—
Tüürimees	a	1	10.000.—

9. Meremärkide praam

„Vain.“			
Pootsman	v	1	7.000.—

D. Sadamad ja nende ujuvad abinõud.

1. Tallinna sadamad.

Sadama arst	v	1	18.500.—
Sadamakapteni abi	a	1	18.500.—
Elektro-tehnik	a	1	10.000.—
Laevade paigutaja	a	3	9.000.—
Tuletõrje salga juht	a	1	9.000.—
Lootside vanem	a	1	8.000.—
Laoplatside korraldaja	a	1	8.000.—
Velsker	a	2	7.500.—
Loots	a	4	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v	2	6.500.—
Tuletõrjesalga autojuht	v	1	7.000.—

2. Pärnu sadam.

Sadamakapten	a	1	14.000.—
Asjaajaja-arveametnik	a	1	8.000.—
Lootside vanem	a	1	8.000.—
Loots	a	2	7.500.—

3. Narva sadam.

Narva sadamakapten (ühtlasi tuletorni ülevaataja)	a	1	9.000.—
Loots	a	2	7.500.—
Laevade paigutaja	a	1	7.000.—
Laevade paigutaja (Kulgu sadam)	a	1	7.000.—
Asjaajaja-arveametnik	a	1	7.000.—
Sadama arst	v	1	6.000.—

4. Tartu ja Peipsi sadamad.

Sadamakapten	a	1	13.000.—
Asjaajaja	a	1	9.000.—
Laevade paigutaja	a	1	7.000.—
Arveametnik	v	1	7.000.—

5. Loksa elling.

Ellingu juhataja	a	1	10.000.—
Masinist	v	1	7.000.—

6. J/m. „Suur Tõll“.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Kapten	a	1	22.000.—
Ülem mehaanik	a	1	18.500.—
Tüürimees	a	1	15.500.—
Mehaanik I j.	a	2	15.500.—
Raadiotelegrahvist	a	1	12.000.—
Mehaanik II j.	a	1	12.000.—
Assistent	v	2	7.500.—
Motorist	v	1	7.000.—
Elektrik	v	1	7.000.—
Pootsman	v	1	7.000.—

7. J/m. „Tasuja“.

Kapten	a	1	18.500.—
Mehaanik I j.	a	1	17.000.—
Tüürimees	a	1	14.000.—
Mehaanik II j.	a	1	12.000.—
Pootsman	v	1	7.000.—

8. J/m. „Jüri Vilms“.

Kapten	a	1	17.000.—
Mehaanik I j.	a	1	15.500.—
Pootsman	v	1	7.000.—

9. A/l. „Loots“.

Kapten	a	1	12.000.—
Mehaanik	a	1	8.000.—
Assistent	v	1	7.500.—
Pootsman	v	1	7.000.—

10. A/l. „Uku“.

Kapten	a	1	14.000.—
Mehaanik	a	1	10.000.—
Tüürimees	a	1	10.000.—

11. „Mootorveelaev nr. 1“.

Kapten	a	1	12.000.—
Mehaanik	a	1	10.000.—
Motorist	v	1	7.000.—

12. Mootorpaat nr. 6064.

Motorist	v	1	6.500.—
----------	---	---	---------

13. Mootorpaat nr. 6067.

Motorist	v	1	6.500.—
----------	---	---	---------

Kokku teedeministerium 4400

L. Johanson (stp): Ma teen ettepaneku, teedeministerium vastu võtta komisjoni poolt esitatud kujul. Teiseks kordan II lugemisel tehtud ettepanekut, et võetaks lhk. 57. peal posti-telegrahvi-telefoni ametnikkude palgad üks aste kõrgemad. Võidakse esitada küsimine, kust raha võtta. Ma vastaksin selle peale: seda raha võib võtta raudtee enese eelarvest. Sama Vabariigi Valitsus, kelle ettepanekul

komisjonis tehtud parandused ja palgakõrgendused on kustutatud, sama Vabariigi Valitsus esitab lisaeelarve, kus on ette nähtud 59 miljoni kustutamine, nimelt nende kahjude kustutamine, mida on teinud juhtivad kõrgemad ametnikud, need ametnikud, kelle vastu on toodud siit kõnetoolilt kui ka ajakirjanduses terve rida süüdistusi, mida aga nähtavasti erilistel põhjustel kustutatakse. 59 miljonit leiti võimalikuks kustutada, mis on juurde kahju tehtud, aga kui tahetakse palku juurde panna, — siin lööte teie käega. (Riigivanem J. Teemant: Selle kõne peale lööme käega!) See näitab, kuidas talitatakse, kuidas kergel käel summasid välja antakse ja kuidas ülekulutusi katsutakse Riigikogu kaudu maha kustutada. Teie oma rühma mehed ei ole seda ka õigeaks pidanud eelarve alamkomisjonis. Aga kus on tarvis üksikute huvisid kaitsta, kus on tarvis väljaminekuid anda niisugustel aladel, mis ei ole otsekohe tarvilikud rahvale, aga millest on teatud ringkond huvitatud, seal jagate teie kergel käel raha. Aga kui on tegemist laiema hulga seisukorra parandamisega, siis teie võitlete selle vastu ihu ja hingega. Kui ei oleks olnud teatud seljatagust teatud inimestel, siis võib olla ei püsiks kohtadel need inimesed, kes on niisuguseid kahjusid teinud. Aga nähtavasti valitseb seal mingisugune korporatsiooni võim.

B. Eilman (stp): Kordan II lugemisel tehtud ettepanekuid. II lugemisel ma juba pikemalt põhjendasin omi ettepanekuid ja sellepärast ei tahaks siin selleks palju aega viita. Kõigepealt panen ette, lhk. 44. materjali osakonnas koosseisu võtta 5 vanemat töömeest, palgaga 6.500 marka, ja arvata neid vabateenijate alla. Edasi panen ette, lhk. 45. Valga ladu, kustutada 1 vanem arveametnik, palgaga 7.500.— ja 1 vanem kantsleiametnik, palgaga 6.500.— ning sama lao koosseisu võtta: 1 noorem raamatupidaja, palgaga 8.000 marka ja 1 arveametnik, palgaga 7.000 marka. Edasi panen ette, tõsta liini järelvalve lhk. 47 — 7 eestöotegija I järgu — palka 7.500 pealt 8.000 peale, 63 eestöotegija I järgu palka 7.000.— pealt 7.500.— peale ja 137 eestöotegija II järgu vabateenijate palka 6.500.— pealt 7.000.— peale ning neid üle viia vabateenijate alt ametnikkude alla. Edasi panen ette, võtta koosseisu lhk. 47. liini järelvalve remonditöölisi-vabateenijaid — 699 palgaga 6.500.—, signali-lukuseppi v 4 palgaga 7.000.—, sillameister v 1 palgaga 7.500.—, silla lukuseppi v 3 palgaga 7.000.—, seppi v 5 palgaga 7.000.—. Edasi panen ette, võtta koosseisu lhk. 47. hoonete järelvalve veevärgi lukuseppi 3 palgaga 7.000.—, tislereid 7 palgaga 7.000.—, maal-

reid 2 palgaga 7.000.—, potiseppi 4 palgaga 7.000.—, korstnapühkijaid 5 palgaga 7.000.—, aednikke 4 palgaga 7.000.—, kümnikke 4 palgaga 7.000.— ja arvata kõik vabateenijate hulka. Edasi panen ette, võtta koosseisu, lhk. 49. jaamade tehniline teenistus, rööpaseadjaid 490 palgaga 6.500.— ja arvata nad vabateenijate hulka. Edasi jaamade tehniline teenistus lhk. 49. 18 vanema rööpaseadja palka tõsta 6.500.— pealt 7.000.— peale, 21 signalisti palka 6.000.— pealt 6.500.— peale ja 52 haakija palka 6.500.— pealt 7.000.— peale. Edasi panen ette, võtta koosseisu lhk. 49. rongide teenistuse koosseisu konduktoreid 70 palgaga 6.500.— arvates neid vabateenijate hulka. Samal leheküljel rongide teenistus — tõsta palku konduktorite reservi ülemale 1 9.000.— pealt 10.000.— peale, konduktorite reservi ülemale 1 8.000 pealt 9.000.— peale, rongide revidentidele 2 8.000.— pealt 9.000.— peale, reservi korraldajatele 2 7.500.— pealt 8.000.— peale, rongijuhtidele reisirongides 46 7.500.— pealt 8.000.— peale, rongijuhitidele kaubarongides 57 7.000.— pealt 7.500.— peale, pagasi ja kaubajaotajatele 48 6.500.— pealt 7.000.— peale, vanematele konduktoritele 100 — 6.500.— pealt 7.000.— peale. Edasi teen ettepaneku, lhk. 50. telegrahvi ja telefoni liini teenistus tõsta palku 7 vanemale telegrahvistile 7.000.— pealt 7.500.— peale, 32 telegrahvistile 6.500.— pealt 7.000.— peale, 14 nooremale telegrahvistile 6.000.— pealt 6.500.— peale. Edasi, lhk. 51 liiniteenistuse koosseisu võtta 12 veejaama masinisti palgaga 7.000.— ja 25 veejaama masinisti palgaga 6.500.— ja arvata neid vabateenijate hulka. Veel lhk. 58, 18 montöörid — 36 montööri I järgu tõsta palka 6.500.— pealt 7.000.— peale, 72 montööri II järgu palka 6.000.— pealt 6.500.— peale. Lõpuks lhk. 58, postiljonid tõsta palka 212 vanemale postiljonile 6.500.— pealt 7.000.— peale ja 216 noorema postiljoni palka 6.000.— pealt 6.500.— peale. Muidugi võidakse öelda, nagu II lugemiselgi, et kust meie võtame selle raha, mida nende tõstmise peale tarvitame. Tahaksin selle peale niipalju tähendada, et need minu poolt ettepanekud tõstmised on sedavõrd väikesed, nende vastuvõtmine annaks 500 marka kuu kohta üksikule ametnikule juurde, mis ei ole jumal teab kui suur tõstmine, aga liiniteenistuses olijatel, kus praegu võrdlemisi väikesed palgad, on see 500 marka siiski väga tarvilik.

Teiseks on minu ettepanekus terve rida sarnaseid ettepanekuid, mis iseenesest mingisuguseid kulusid juurde ei too, vaid ainult sisaldavad koosseisudesse võtmist, sest tegelikult on neile niikuinii eelarves summad üles võetud, ja kui need arvatakse koosseisudesse,

siis ei suurene minu arvates selle läbi eelarve, vaid jääb endistesse piiridesse. Nõnda et kui II lugemisel minu poolt esitatud parandusettepanekud tagasi lükati, siis arvan, et oli tegemist eksitusega, arusaamatusega. Käesoleval juhtumisel loodan, et Riigikogu enamus need ettepanekud, mis esitasin, vastuvõtavaks peab.

H. Anniko (krst): Teen ettepaneku, posti-telegrahvi-telefoni ametnikkude koosseisudes, lehekülj 57, vanemate ametnikkude — 32 ametniku — palka tõsta 12.000 peale, see tähendab, vastu võtta erikomisjoni poolt esitatud norm. See norm on ainult natukene kõrgem, kui Vabariigi Valitsuse poolt esitatud. Oma ettepanekut põhjendan selle õigusliku seisukohaga, mis palkade suhtes teistes ametkondades juba maksma pandud. Näiteks saavad vanemad ametnikud teistes ametkondades 12.000, need, kes varemalt 8.700 marka said, sellepärast oleks loomulik, et ka siin vanemad ametnikud, kes varemalt 8.700 marka said, nüüd 12.000 marka saaksid. Näiteks said enne vanem-tehnikud 8.700, nüüd aga 12.000 marka, sellepärast oleks loomulik, et ka siin vanemate ametnikkude palk ühesuurune teistega oleks.

T. Kalbus (töer): Mina võtsin sõna selleks, et toetada härra Johanson'i ettepanekut. See ettepanek, mille härra Johanson tegi, on erikomisjoni ettepanek. Seal olid samasugused põhjendused, mida koalitsiooni esitaja härra Anniko ette kandis. Kui koalitsioon härra Anniko ettepaneku poolt on, siis on ka ühtlustamise mõttes seda rohkem põhjust olla härra Johanson'i ettepaneku poolt. Selle ettepanekuga ei ole tahetud muud kätte saada, kui seda, et mõned ametnikud ei hakkaks vähem palka saama, kui eelmisel aastal. Kui härra Anniko ettepanek koalitsioonile vastuvõetav on, siis peaks seda ka härra Johanson'i ettepanek, kui erikomisjoni ettepanek, olema, missugune härra rahaministri ettepanekul maha kustutati. Ma tahtsin tähelepanu juhtida eriti sellele, miks härra Johanson'i ettepanek põhjendatud on. See ettepanek puudutab posti ja raudteed. Ettepanekus nimetatud isikud saavad praegu peale palga priikorterit, kütte ja valgustuse. Nüüd on aga see käesoleva seadusega kustutatud. Nad ei saa enam prii valgustust ega kütet ja sellepärast on nende seisukord raskem. Härra rahaminister kõneles, et kõik riigiteenijad saavad 14 kuu palga ja peale selle veel teatud protsent juurde — väiksemad suurema ja kõrgemad ametnikud vähema prosendi. Mina arvasin välja, et kui prii küte ja valgustus palgast maha võtta, siis ei saa nad 14

kuu palka, vaid hulga vähem. Kui Riigikogu seda näha soovib, et neilt ametnikkudelt prii küte ja valgustus ära võetakse, ja kui härra rahaminister tahab seda kalkuleerida, siis näeb ta, et need ametnikud palju vähem hakkavad saama, kui 14 kuu palk välja teeb. See ei ole aga palga suurendamine, vaid vähendamine. Sellepärast arvan, et härra Johanson'i ettepanek peaks täiesti vastuvõetav olema.

Juhataja **K. Einbund**: On tulnud järgmised ettepanekud: Rkl. Johanson'i ettepanek, tõsta kogu teedeministeeriumi alal palku erikomisjoni ettepaneku ulatuses kõigi rahaministri vähendus-ettepanekute vastu, mis teisel lugemisel vastu võetud.

Edasi on rkl. Johanson'i ettepanek, posti-telegrahvi-telefoni ametnikkude palku tõsta ühe järgu võrra. See ettepanek ei ole teisel lugemisel vastu võetud paranduste piirides, ja sellepärast ma ei saa seda hääletamisele panna.

Edasi on rkl. Eilman'i 6 ettepanekut koosseisude täiendamise kohta teedeministeeriumi alal.

Edasi on rkl. Eilman'i 7 ettepanekut, palganorme tõsta.

Edasi on rkl. Anniko ettepanek, posti-telegrahvi-telefoni ametnikkude hulgast vanemate ametnikkude palku erikomisjoni poolt vastuvõetud normis, 12.000 marga suuruses, vastuvõtta. See ettepanek käib rahaministri ettepaneku vastu, mis teisel lugemisel vastu võetud. Rkl. Anniko palub seda ettepanekut lahus hääletada.

Ma kavatsen ettepanekud hääletamisele panna sisseandmise järjekorras.

Lõpusõna on aruandjal.

Aruandja **A. Laur**: Ei tarvita!

Juhataja **K. Einbund**: Panen hääletamisele rkl. Johanson'i ettepaneku. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud.

Rkl. Johanson tegi oma teises ettepanekus paranduse, selle järele võib see ettepanek hääletamisele tulla. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek tagasi lükatud.

Panen hääletamisele rkl. Eilman'i ettepanekud koosseisude täiendamise kohta. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanekud tagasi lükatud.

Panen hääletamisele rkl. Eilman'i ettepanekud palga tõstmise kohta. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanekud tagasi lükatud.

Panen hääletamisele rkl. Anniko ettepaneku. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 26 häält, vastu 34 häält, seega on ettepanek tagasi lükatud.

Panen § 3 osa — teedeministeerium — hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on see osa vastu võetud.

Kaasaruandja **A. Laur** kannab ette ja eraldi hääletamisel võetakse vastu nähtava enamusega § 3. osad — välisministeerium ja töö-hoolekandeministeerium.

Välisministeerium.

A. Keskasutus.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Ministri abi	a	1	35.000.—
Osakonna juhataja	a	2	32.000.—
Büroo juhataja	a	6	24.000.—
I sekretär	a	4	17.000.—
II sekretär	a	5	14.000.—
Pearaamatupidaja	a	1	18.500.—
Raamatupidaja	a	1	10.000.—
Korrespondent-tõlk	a	2	12.000.—
Arhivaar	a	1	12.000.—
Shifriametnik	a	1	12.000.—
Kantselei sekretär	a	1	11.000.—
Registraator	a	2	7.500.—
Korrespondent	v	3	7.000.—
Vanem kantseleiametnik	v	1	6.500.—
Kokku keskasutus			31

B. Välisesindus.

Helsingi.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Saadik	a	1	Kr. 1.125.—
I sekretär-konsul	a	1	„ 675.—
Ametnik	v	1	„ 200.—

Riia.

Saadik	a	1	„ 1.035.—
I sekretär-konsul	a	1	„ 620.—
Ametnik	a	1	„ 175.—
Tõlk	v	1	„ 135.—

Luke.

Konsulaar-agent	a	1	„ 150.—
-----------------	---	---	---------

Kaunas.

Chargé d'affaires	a	1	„ 750.—
Ametnik	v	1	„ 200.—

Varssav.

Saadik	a	1	„ 1.315.—
II sekretär-asekonsul	a	1	„ 525.—
Tõlk	v	1	„ 150.—

Berliin.		
Ametinimetused.	Liik. Arv.	Kuupalk.
Saadik	a 1	kr. 1.500.—
I sekretär-konsul	a 1	900.—
Atashee	a 1	450.—
Ametnik	a 1	350.—
Korrespondent	v 1	250.—
Stokholm.		
Saadik	a 1	1.315.—
II sekretär-asekonsul	a 1	525.—
Kopenhaagen.		
II sekretär	a 1	600.—
London.		
Saadik	a 1	1.690.—
Peakonsul	a 1	1.185.—
II sekretär	a 1	675.—
Ametnik	a 2	510.—
Tõlk	v 1	400.—
Pariis.		
Saadik	a 1	1.315.—
I sekretär-konsul	a 1	785.—
Atashee-ametnik	a 1	395.—
Room.		
Saadik	a 1	935.—
Ametnik	a 1	285.—
New-York.		
Peakonsul	a 1	1.575.—
Ametnik	a 1	750.—
Korrespondent	v 1	660.—
Moskva.		
Saadik	a 1	1.315.—
Nõunik	a 1	920.—
II sekretär-asekonsul	a 1	525.—
Ametnik-tõlk	a 1	300.—
Korrespondent	v 1	260.—
Leningrad.		
Peakonsul	a 1	660.—
Ametnik	a 1	300.—
Brüssel.		
Sekretär-asekonsul	a 1	525.—
Konstantinoopol.		
Sekretär-asekonsul	a 1	600.—
Kokku välisesindus	44	
Välisministeerium	75	

Töö-hoolekandeministeerium.

A. Juhatus ja üldsekretariaat.		
Ametinimetused.	Liik. Arv.	Kuupalk.
Ministri abi (ühtlasi tervishoiu ja hoolekande direktor)	a 1	35.000.—
Peasekretär (ühtlasi töökaitse ja sotsiaalkindlustuse direktor)	a 1	32.000.—
Sekretär (ühtlasi seisuslike varanduste valitseja)	a 1	18.500.—
Pearamatupidaja	a 1	18.500.—
Pearamatupidaja abi	a 1	13.000.—
Ramatupidaja	a 1	11.000.—
Vanem arveametnik	a 1	7.500.—
Registraator	a 2	7.500.—
Vanem kantseleiametnik	v 3	6.500.—
Kantseleiametnik	v 1	6.000.—
B. Tervishoiu ja hoolekandevalitsus.		
Tervishoiu ja hoolekande direktor (kohuseid täidab ministri abi)		
Abidirektor	a 1	28.000.—
Tervishoiu inspektor (ühtlasi nõunik-arst)	a 1	24.000.—
Hoolekande inspektor	a 1	24.000.—
Farmatsöitiline inspektor	a 1	24.000.—
Apteekide revident	a 1	18.500.—
Sekretär	a 1	14.000.—
Asjaajaja	a 3	7.500.—
Majandus-revident	a 1	17.000.—
Kohtumeditsiin-arst	a 2	18.500.—
Lõikekambri velsker	v 1	7.000.—
Maakonna arst	a 11	6.500.—
Linnaarst	a 2	6.500.—
Linnaarst	a 11	6.000.—
1. Tervishoiu ja ravitusasutused.		
Sanatooriumi juhataja Taageperas	a 1	22.000.—
Vaimuhaigemaja juhataja Jämejalas	a 1	22.000.—
Leprosooriumi juhataja (Tavastu, Kuuda, Audaku)	a 3	18.500.—
Ordinaator Taageperas	a 1	18.500.—
Observatsioonipunkti juhataja (Narvas)	a 1	15.500.—
Vaimuhaigemaja juhataja (Pilgusel)	a 1	15.500.—
Arst laborant (Taageperas)	a 1	15.500.—
Majanduse juhataja (Taageperas)	a 1	12.000.—

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.	Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Majanduse juhataja (Jämejalal)	a	1	11.000.—	Meister-instruktor (Taheval 1, Udrikus 3, pimedatekodus 2, pimedate eksternaadis 1, Imastus 3)	a	10	11.000.—
Majanduse juhataja (Tartvastus, Kuudal, Audakul, Pilgusel)	a	4	10.000.—	Invaliidide kodu juhataja (Imastus)	a	1	12.000.—
Röntgeni tehnik (Taageperas)	a	1	11.000.—	Invaliidide ühiselumaja juhataja (Tallinnas)	a	1	10.000.—
Montöör (Taageperas)	v	1	10.000.—	Majandusjuhataja (Udrikus)	a	1	11.000.—
Raamatupidaja-asjaajaja (Taageperas, Jämejalal)	a	2	10.000.—	Raamatupidaja-asjaajaja (Udrikus)	a	1	9.000.—
Halastajaõde — majanduse juhataja (Muulis)	a	1	7.500.—	Lasteaednik-õpetaja (Udrikus)	v	1	7.500.—
Vanem õde (Taageperas, Jämejalal)	v	2	6.500.—	Kasvataja-lasteaednik (Aasperes 1, Murastes 1, Saksis 1, Narvas 2)	v	5	7.500.—
Vanem õde või velsker (Tartvastus, Kuudal, Audakul)	v	3	6.500.—	Raamatupidaja-asjaajaja (Nõmmel, Tartus, Narvas ja Kuressaares rinnalaste- ja emadekodudes)	a	4	7.500.—
Õde (Taageperas 3 + Jämejalal 1 + Pilgusel 1)	v	5	6.000.—	Vanem õde (rinnalastekodus Nõmmel, Tartus, Narvas, Kuressaares, vigaste laste kodus Taheval ja invaliididekodus Imastus)	v	6	6.500.—
Pereema (Taageperas)	v	1	6.500.—	Õde (rinnalastekodudes Nõmmel 6, Tartus 3, Narvas 3, Kuressaares 3)	v	15	6.000.—
Pereema-asjaajaja (Tartvastus)	v	1	6.000.—	Pereema (rinnalastekodus Nõmmel, vigaste laste kodus Taheval, invaliidide ühiselumajas Tallinnas, invaliidide ühiselumajas Tartus, pimedatekodus, nõdramõistuslike kodus Imastus ja alaealiste tütarlaste kodus)	v	8	6.000.—
Pereema (Jämejalal)	v	1	6.000.—	Kasvataja-põetaja (Taheva vigaste laste kodus)	v	1	6.000.—
Velsker (Narva observatsiooni punktis)	v	1	7.000.—	Kasvataja (nõdramõistuslike kodus Udrikus 2, pimedatekodus 1)	v	3	6.000.—
Kantsleiametnik (Taageperas)	v	1	6.000.—	C. Töökaitse ja sotsiaalkindlustuse valitsus.			
2. Hoolekande asutused.				Direktor (kohuseid täidab ministereeriumi peasekretär)	—	—	
Rinnalastekodu juhataja (Nõmmel, Tartus, Narvas, Kuressaares)	a	4	22.000.—	Abidirektor	a	1	28.000.—
Vigaste laste kodu juhataja (Taheval)	a	1	22.000.—	Töö ja kinnitussasjade assistent	a	1	20.000.—
Nõdramõistuslike kodus juhataja (Udrikus)	a	1	22.000.—	Vanem tööinspektor	a	1	24.000.—
Alaealiste tütarlaste kodu juhataja	a	1	15.500.—	Sekretär	a	1	14.000.—
Pimedatekodu ja eksternaadi juhataja	a	1	18.500.—				
Lastekodu juhataja (Aasperes, Murastes, Saksis, Narvas)	a	4	14.000.—				
Juhataja abi (Taheval — ühtlasi õpetaja; Udrikus)	a	2	14.000.—				
Juhataja abi (Narva lastekodus)	a	1	12.000.—				
Õpetaja (Narva lastekodus 2 + Aasperes 1 + Saksis 1 + Taheval 1 + pimedatekodus 2 + Udrikus 1 + Murastes 1)							
		9	Palk õpetajate palgaseaduse järgi.				

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Abisekretär	a	1	10.000.—
Vanem asjaajaja	a	1	10.000.—
Asjaajaja	a	2	7.500.—
Vanem kantsleiametnik	v	1	6.500.—

1. Tööinspeksiooni jaoskonnad.

Jaoskonna tööinspektor	a	5	22.000.—
Jaoskonna tööinspektori abi	a	5	15.500.—
Vanem kantsleiametnik	v	2	6.500.—

Kokku töö-hoolekandeministeerium 187

Kaasaruanaja **A. Laur** (loeb):

„Riigi ettevõtted.

Tallinna sadamatehased.

Tehaste valitsus.

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Tehaste juhataja	a	1	32.000.—
Tehaste juhataja abi	a	1	26.000.—
Prokurist	a	1	18.500.—
Vanem kontoriameetnik	v	1	6.500.—

Majanduse osakond.

Osakonna juhataja (ühtlasi pearaamatupidaja)	a	1	18.500.—
Raamatupidaja	a	1	14.000.—
Raamatupidaja abi	a	1	11.000.—
Vanem kontoriameetnik	v	2	7.000.—
Noorem kontoriameetnik	v	2	6.000.—

Arve ja palga kontor.

Kontori juhataja	a	1	14.000.—
Kontori juhataja abi	a	1	10.000.—
Vanem tabelipidaja	v	1	7.000.—
Tabelipidaja	v	2	6.500.—

Järelkalkulatsioon.

Järelkalkulatsiooni juhataja	a	1	13.000.—
Tehnik	a	1	12.000.—
Kalkulaator vanem	a	1	10.000.—
Kalkulaator noorem	v	1	9.000.—

Kassa.

Laekahoidja	a	1	11.000.—
-------------	---	---	----------

Varustuse büroo.

Büroo juhataja	a	1	13.000.—
Noorem kontoriameetnik	v	1	6.000.—

Ladude raamatupidamine.

Raamatupidaja	a	1	12.000.—
Noorem raamatupidaja	v	1	8.000.—
Noorem kontoriameetnik	v	3	6.000.—

Tehnika osakond.

Ametinimetused.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Tööstuse juhataja	a	1	18.500.—
Vanem insener	a	1	17.000.—
Noorem insener	a	2	14.000.—
Vanem kontoriameetnik	v	1	6.500.—

Eelarve ja tööstuse büroo.

Kalkulaator	a	2	11.000.—
Tehnik	a	1	12.000.—
Tehnik	a	1	10.000.—

Joonestuse büroo.

Büroo juhataja	a	1	18.500.—
Laeva ja masinate konstruktorid I j.	a	2	12.000.—
Laeva ja masinate konstruktorid I j.	v	1	12.000.—
Laeva ja masinate konstruktorid II j.	v	2	11.000.—
Joonestaja konstruktor	v	1	8.000.—
Joonestaja	v	1	7.000.—
Vanem kontoriameetnik	v	1	6.500.—

Töökojad.

Lukusepa ja tööriistade töökoda.

Meister	a	1	12.000.—
Meistri abi	v	2	11.000.—
Tabelipidaja	v	1	6.000.—

Elektro-mehaanika töökoda.

Meister	a	1	12.000.—
Tabelipidaja	v	1	6.000.—

Valamisetöökoda.

Meister	a	1	12.000.—
---------	---	---	----------

Sepatöökoda.

Meister	a	1	12.000.—
---------	---	---	----------

Treialitöökoda.

Meister	a	1	12.000.—
---------	---	---	----------

Vasesepatöökoda.

Meister	a	1	12.000.—
---------	---	---	----------

Katelsepatöökoda.

Meister	a	1	12.000.—
Meistri abi	v	1	11.000.—

Tisleri- ja mudelitöökoda.

Meister	a	1	12.000.—
---------	---	---	----------

Ujuvad dokid ja nende juures asuvad töökojad.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Juhataja	a	1	20.000.—
Meister	a	1	12.000.—
Meistri abi	v	1	11.000.—
Tabelipidaja	v	1	6.500.—
Ekspeditsiooni-purje-takle-pimaalri ühendatud töökojad.			
Meister	a	1	12.000.—
Meistri abi	v	1	11.000.—
Tabelipidaja	v	1	6.500.—
Jõujaamad.			
Jõujaama meister	a	1	12.000.—
Elektro-montöör	v	1	7.000.—
Telefonistid	v	1	6.000.—
Laovalitsejad ja abid.			
Laovalitseja vanem	v	1	12.000.—
Laovalitseja	v	2	10.000.—
Laovalitseja	v	2	8.000.—
Tulekaitse ja valvekord.			
Juhataja	a	1	11.000.—
Vanem valvekordnik	v	5	7.000.—
Tervishoiu osakond.			
Vanem arst	a	1	18.500.—
Vanem velsker-rohuteadlane	v	1	10.000.—
Noorem velsker-rohuteadlane	v	1	8.000.—
Veo- ja tõsteabinõud.			
Aurupargas nr. 1.			
Masinist II j.	v	1	7.000.—
Aurupargas nr. 2.			
Pargase juht II j.	v	1	7.000.—
Ujuv kraana nr. 2.			
Kraana juht	v	1	12.000.—
Pootsman	v	1	7.000.—
Dokk nr. 1.			
Masinist II j.	v	2	7.000.—
Ühendatud dokid nr. 2. ja nr. 4.			
Masinist II j.	v	2	7.000.—
Motorist I järgu	v	1	7.000.—
Pootsman	v	1	7.000.—
Dokk nr. 3.			
Doki mehaanik	v	1	11.000.—
Kokku sadamatchased		94	

Laevasõiduamet.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Laevasõiduameti juhataja	a	1	24.000.—
Raamatupidaja	a	1	12.000.—
Ekspedient	a	1	12.000.—
Kokku laevasõiduamet		3	

Märkus. Laevasõiduameti määraliste teenijate koosseisus ettenähtud kolmele teenijale ja väljaspool koosseisu teenivatele a.-l. „Kajak’u“ kaptenile ning mehaanikule maksetakse, kui aastaaruanne Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud, peale palga kümme protsenti asutuse aastasest puhaskasust järgmise jao-tuse järgi:

Laevasõiduameti juhatajale kolm protsenti, raamatupidajale ja ekspediendile kummagile kaks protsenti ja a.-l. „Kajak’u“ kaptenile ning vanemale mehaanikule kummagile poolteist protsenti.“

Märkuses on redaktsiooniline parandus tehtud, nimelt võeti „Kajak’u“ asemel „Kajaka“. Peale selle on veel mõned teised redaktsioonilised parandused.

(Loeb): „Posti-telegraphvi-telefoni peavalitsuse kesktöökoda.

Ametinimetus.	Liik.	Arv.	Kuupalk.
Töökoja juhataja	a	1	22.000.—
Töökoja juhataja asetäitja	a	1	17.000.—
Vanem meister	a	1	14.000.—
Raamatupidaja	a	1	12.000.—
Tehnik-kalkulaator	a	1	11.000.—
Joonestaja-konstruktor	a	1	10.000.—
Korrespondent	v	1	7.500.—

Kokku posti-telegraphvi-telefoni peavalitsuse kesktöökoda 7.“

Juhataja **K. Einbund**: (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 3. ettekantud osa — riigi ettevõtted — vastu võetud.

(Sekretäri kohale asub sekretär **M. Juhkam.**)

Kaasaruandja **A. Laur** (loeb) § 3. lõpuosa:

Õpetajatest loetakse ametnikkudeks need, kes annavad riigikoolides vähemalt normaal arvu tunde, kuna need, kes riigikoolides annavad alla normaal arvu tunde, loetakse vabateenijateks. Samuti loetakse vabateenijateks kõik õpetajate kohustetäitjad.

Märkus. Käesoleva seadusega tehtud palganormide muutmiste kohta ei ole maksev riigi- ja omavalitsuse teenijate pensioni-

seaduse § 6. viimane lõige („R. T.“ nr. 123/124 — 1924. a.) varem määratud pensioonide suhtes.

J. Piiskar (stp): Minule näib, et § 3. see osa, mis aruandja praegu ette kandis ja mis käsitleb õpetajaid riigikoolides, on just nagu juhuslikult siia eelnõusse sisse sattunud, sest see eraldab riigikoolide õpetajad kõigist teistest õpetajatest. Meie teame aga, et riigikoolide on mõned üksikud — need on seminarid ja mõned keskkoolid — ei ole kümneks kooli. Eelnõus öeldakse, et nende koolide õpetajatest loetakse ametnikkudeks need, kes annavad riigikoolides vähemalt normaal arvu tunde, kuna need, kes riigikoolides annavad alla normaal arvu tunde, loetakse vabateenijateks, ja samuti loetakse vabateenijateks kõik õpetajate kohustetäitjad. Minule näib, et see riigikoolide õpetajad asetab palju halvemasse seisukorda, kui teised õpetajad, ja märksa halvemasse seisukorda ka teistest ametnikkudest, ja nimelt seepärast, et ametnik, kes kord arvatud ametnikuks, võib terve eluaeg kohal püsida, kuni teda teenistusseaduse korrast lahti ei lasta, ja seal on kord ette nähtud, mil põhjustel lahti lastakse, nii et ametnikule seadusega teatav kaitse on antud. Kui aga õpetaja vähem kui normaal arvu tunde annab, kui ta 24 tunni asemel ainult 22 tundi andma on sunnitud sel lihtsal põhjusel, et temale tunde ei jätku, satuks ta ametnikust vabapalgaliseks. Kui teenistusseaduse järgi käia, siis võib talitada temaga nagu vabapalgalisega, see on — ülemus, kas koolijuhataja, koolivalitsuse või haridusministeeriumi näol, võib ta päeva pealt vallandada, muidugi tarvilikult ette teatades. Igatahes kaoks see kaitse, mis on õpetajal, kellel normaal arv tunde. See ei ole kuidagi soovitatav, sest ei saa õpetajale kuidagi kindlustada, et ta alati normaal arvu tunde saaks, vahel tuleb leppida kooli huvides ka vähema arvu tundidega. Selle paragrahvi muutuks riigikooli õpetaja õiguslik seisukord kõikumaks, mis aga kuidagi soovitatav ei ole. Ma ei kujuta ette, kuidas õpetajat siis kindlustada saaks, kui see paragrahvi osa vastu võetakse.

Edasi arvan, et kõiki riigiteenistuse seaduses nõutud norme ei saa maksvaks tunnustada õpetajate kohta. Näiteks, kui on öeldud, et riigiteenijaks võib olla see, kellel kuueklassiline algkooli haridus, siis ei saa ometi seda nõudmist õpetaja kohta vastuvõetavaks lugeda, sest meil kõigil on ju teada, kuivõrd õpetaja hariduslik tasapind vastama peab oma kutsele. Niisuguseid näiteid võib aga tuua väga palju. Riigiteenistuse seadust ei saa tarvitada õpetajate suhtes. Nõuded, mis nende vastu seatakse,

on erisugused kui teistel riigiteenijatel, ja sellepärast näeme teistes maades, et õpetajate jaoks on erilised teenistusseadused, kus vastavalt sellele kutsele ette nähakse õpetajale, kui riigiteenistuses olevale isikule, omasugused nõudmised ja õigused. Ka meil peaks see seadus kord tulema. Aga isegi nüüd, kus seda seadust ei ole, on teiste seadustega kõikide teiste koolide õpetajatel, näiteks alg- ja kutsekoolide õpetajatel, õigused, mida ei oleks riigikoolide õpetajatel, kui see seaduse osa vastu võetakse. Teiste õpetajate suhtes on määrused olemas, ja neid ei saa ülemuse tahtmise järgi vallandada. Ei ole arusaadav, miks riigikoolide õpetajaid selle kaitse alt välja tahetakse jätta ja niisugustesse tingimustesse asetada, mis nende teenistuse iseloomule põrugi ei vasta. Minu arvates peaks õpetajate kohta see küsimus, kelle teenijad nad on, kas omavalitsuse või riigi, lahendatama ühe korraga kogu ulatuses. Ei ole tarvis eraldada riigikoolide avalikkudest õigustega koolidest. Sellepärast arvan, ei ole midagi katki, kui välja jääks see osa paragrahvist, milleta läbi võib saada. See märkus ei kindlusta õpetajaid, — vastupidiselt, — see teeb nende seisukorra kõikumamaks.

Juhataja **K. Einbund**: Rkl. Piiskar'i poolt on ettepanek tehtud, § 3. märkus välja jätta. (J. Piiskar, stp: Palun paragrahvi ennast ja märkust lahus hääletada.) On palutud hääletada paragrahvi osa ja märkus eraldi.

Asun § 3. viimase osa hääletamisele ilma märkusega. (Hääletatakse.) Nähtav enamus on vastu. (Hüüded: Ära lugeda!) Nõutakse hääle lugemist. (Hääletatakse.) Ettepanek on saanud poolt 35 häält, vastu 24, seega vastu võetud. Asun § 3. viimases osas oleva märkuse hääletamisele. (Hääletatakse.) Enamus on vastu. (Hüüded: Ära lugeda.) Nõutakse hääle lugemist. (Hääletatakse.) Märkus on saanud poolt 34 häält, vastu 20 häält, seega vastu võetud. Asun § 3. hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 3. vastu võetud.

Kaasaruandja **A. Laur** kannab ette ja hääletamisel võetakse vastu nähtava enamusega § 4.

§ 4. Ülemääraste riigiteenijate koosseisud lubatud krediitide piirides määrab asjomanane riigi-keskasutuse juhataja Vabariigi Valitsuse poolt antud juhtnõudel.

Kaasaruandja **A. Laur** (loeb):

§ 5. Peale palga antakse määralistele riigiteenijatele:

a) korter ühes kütte ja valgustusega:

Riigikogu asjadevalitsejale, riigisekretärile, Riigivanema adjutantidele, Toompea lossi komandandile, saadikutele: Helsingis, Riias, Varssavis, Pariisis, Berliinis, Londonis, Stokholmis, Roomas, Moskvas, chargé d'affaires'ile Kaugnases, peakonsulitele: New-Jork'is ja Leningradis ning konsulaaragendile Lukes;

b) korter ilma kütte ja valgustusega: tolliametite ülematele, ladude ja laevade ülevaatajatele; aktsiisi peavalitsuse piirituse- ja viinaladude ülematele, nende abidele, ekspeditooritele, viinameistritele (igas laos mitte rohkem, kui ühele igast ametiliigist); Tartu ülikooli õpetatud aednikule, astronoom-observaatorile, botaanikaülemaednikule, apteegijuhatajale ja tema abile, ekskuaatorile, kliinikut assistentidele, majandusinspektorile, ülevaatajatele, perenaistele, õdedele, ämmaemandatele, põllumajandusteaduskonna katsejaamade juhatajatele ja assistentidele, pesukoja juhatajale, sepp-tehnikule; vangimajade ülematele, vangimajade ülemate abidele, vangivalvuritele, vangisaatjatele, vangisaate salga veltveebile; Harku kolooni direktorile, direktori abile pedagoogika alal, õpetajatele ja valvuritele; riigi põllumajanduslikkude koolide juhatajatele ja õpetajatele; Voltveti metsakooli juhatajale, õpetajatele ja aednikule; riigi seemnekontrolljaama juhatajale, riigi põllutöökatsejaama juhatajale ja tema abile, Tori hobusekasvatuse juhatajale; raudtee peadirektorile, jaamaülematele ja nende abidele (korraldajad), laojuhatajatele, laojuhatajatele-arveametnikkudele, teemeistritele, eestöötegijatele, signaali-mehaanikule, hoonete ülevaatajatele ja nende abidele, depooülematele, vanemale kontrollmehaanikule, kontrollmehaanikutele, jaoskonna arstidele ja nende abidele, Mõisaküla tehaste ülemale ja selle asetäitjale, veo- ja ehitusjaoskonna ülematele ja nende abidele, eksploatatsiooni revidentidele, ämmaemandatele ja desinfektoritele; posti, telegrahvi ja telefoni kontorite ülematele, telegrahvi-telefonivõrkude, telefonivõrkude- ja raadiojaamade ülematele, tehnilise materjali kesklao juhatajale, telegrahvijaama juhatajale; tuletornide ülevaatajatele, vanematele teenijatele ja motoristidele; Tallinna sadamate elektrotehnikule, tuletõrje ülemale, kahele velskerile ja Tallinna Uue-sadama laevadepaigutajale; kõigile tervishoiu- ravitus- ja hoolekandeamustute juhatajatele, ametnikkudele ja vabateenijatele;

c) põllutööministeeriumi ametnikkudele ja vabateenijatele antakse korter ja kütte ning maa kasutamiseks Vabariigi Valitsuse määruse põhjal põllutööministeeriumi ametnikkude

palgalisade kohta („R. T.“ nr. 85 — 1923. a.), mis antud riigiametnikkude ja -teenijate palgasaduse täiendamise ja muutmise seaduse alusel („R. T.“ nr. 35 — 1923. a.);

d) poliitilise politsei ametnikkudele ja vabateenijatele 25% palgast lisatasu.

L. Johanson (stp): Komisjoni koosolekul selgus posti-telegrahvi-telefoni peavalitsuse juhataja seletustest, et neile kohtadele, kus on tarvis pidada rahvusvahelist läbikäimist, on raske saada vastavat ametnikku. Siiski on sinna leitud inimesi, kellel on tarvilik vilumus, Prantsuse ja teiste keelte tarvilik oskus, kuid on raske praeguse palga juures neid inimesi kinni pidada 8.000—11.000 margaga kuus. Niisugusel kohal on ikkagi inimesel tihti piinlik teenida sarnase palgaga. Ja see oli põhjus, mis pärast komisjon, kõiki neid asjaolusid ära kuulates, ühel meelel otsuse vastu võttis, et posti-telegrahvi-telefoni peavalitsuse teenijad, — võõrakeeleoskajad, välja arvatud Vene ja Saksa keel, saavad 20% palgast lisatasu kohtadel, kus võõraskeel teenistuse huvides nõutav. Nõutavad võõraskeeled on Prantsuse ja Inglise keel, eriti Prantsuse keel, mille oskajad olevat vastavatel kohtadel head jõud. Härra ministri ettepanekul jäeti see välja. Ma teen ettepaneku, see uuesti sisse võtta, sest siin on tegemist ainult 4—5 ametnikuga, kes siiski oma kohal tarvilikud.

Juhataja **K. Einbund**: Rkl. Johanson'i poolt on esitatud ettepanek, § 5. p. d alla „posti-telegrahvi-telefoni peavalitsuse teenijatele võõra keele oskuse eest, välja arvatud Vene ja Saksa keel, 20% palgast lisatasu kohtadel, kus võõras keel teenistuse huvides nõutav.“ (Hääletatakse.) Nähtav enamusega on ettepaneku vastu. (Hüüe: Ära lugeda.) Nõutakse häälte lugemist. (Hääletatakse.) Ettepaneku poolt on 23 häält, vastu 30 häält, seega tagasi lükatud.

Asun § 5. hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 5 vastu võetud.

Kaasaruandja A. Laur kannab ette ja eraldi hääletamisel võetakse vastu nähtava enamusega §§ 6—7.

§ 6. Korteri, kütte ja valgustuse, kõrvalhoonete ja maavarustuse saamise õiguse ning normid palga täiendamiseks ülemääralistele riigiteenijatele määrab asjaomase riigi-keskasutuse juhataja Vabariigi Valitsuse poolt antud juhtnõuõridel.

§ 7. Riidevarustussaamise õiguse ja kandmise kestuse riigiteenijatele määrab Vabariigi Valitsus.

Kaasaruandja **A. Laur** (loeb):

„§ 8. Selle seaduse maksmahakkamisega tühistuvad riigiametnikkude, -teenijate ja -töölise pühade lisatasu seadus („R. T.“ nr. 98—1926. a.) ja kaitseväelaste ja nende perekondade pensioniseaduse § 10. („R. T.“ nr. 149—1924. a.); senise palgaseaduse § 1. jaotus „kohtunikud“ juurde kuuluv märkus („R. T.“ nr. 79/80—1925. a.) jääb maksuma märkusena käesoleva seaduse § 2. litera a juurde.“

Mateen § 8. juurde redaktsioonilise paranduse, sõna „selle“ asemel võtta „käesoleva“ ja sõna „tühistuvad“ asemele võtta „kaotavad maksvuse“. Samasuguse redaktsioonilise paranduse teen § 1. p. a kohta, nimelt sõna „selle“ asemel võtta sõna „käesoleva“.

Juhataja **K. Einbund**: Aruandja poolt on tehtud redaktsioonilised parandused. Viimane neist parandustest, mis puudutab § 1., hääletamisele ei tule, kuid parandus, mis ühes paragrahvis vastu võetud, laieneb ka teiste paragrahvide peale. Asun aruandja redaktsioonilise paranduse hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud.

Asun § 8 hääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on § 8 vastu võetud.

Kaasaruandja **A. Laur** kannab ette ja hääletamisel võetakse vastu nähtava enamusega § 9.

§ 9. Käesolev seadus hakkab maksuma 1. aprillist 1927. a.

Juhataja **K. Einbund**: Asun lõpuhääletamisele. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on seaduseelnõu lõpuhääletamisel vastu võetud.

Kaasaruandja **A. Laur**: Teen ettepaneku, seaduseelnõu redaktsiooni komisjoni andmata vastu võtta.

Juhataja **K. Einbund**: (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud. (Hüüded: Lõpetada.) Ettepanek on tehtud, lõpetada koosolek. (Hääletatakse.) Nähtava enamusega on ettepanek vastu võetud. Lõpetan Riigikogu koosoleku.

Koosolek lõpeb kell 21.35 min.

Algkirjale alla kirjutanud:

Riigikogu esimees **K. Einbund**.

Sekretär **M. Juhkam**.

Abisekretär **J. Piiskar**.